

สรุปข่าวประจำวัน 19-25 สิงหาคม 2569

รัฐจ่อรื้อมาตรฐาน “ข้าวหอมมะลิไทย” เปิดโอกาสข้าวพันธุ์ใหม่เจาะตลาดโลก

KEY POINTS

- ก.พ.ร. กำลังรับฟังความคิดเห็นเพื่อทบทวนมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยตามข้อเสนอของภาคเอกชน (กกร.)
- เสนอให้เปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานจากการจำกัดเฉพาะพันธุ์ข้าว มาเป็นการพิจารณาจากคุณลักษณะและคุณภาพของข้าวเป็นหลัก
- มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้ข้าวพันธุ์ใหม่ที่มีคุณภาพสามารถเจาะตลาดโลก และส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ข้าวไทย
- ด้านรองนายกฯ “ศุภจี” ลงพื้นที่ศรีสะเกษ ติดตาม “ข้าวประณีต” ต้นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เปลี่ยนแนวทางจาก “ขายปริมาณ” สู่ “ขายคุณค่า”

รายงานข่าวจากทำเนียบรัฐบาลเปิดเผยว่า ขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานข้าวหอมมะลิ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) ซึ่งประกอบด้วย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ซึ่งนำเสนอประเด็นกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ

ทั้งนี้ในประเด็นกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับมาตรฐานข้าวหอมมะลินั้น กกร. เห็นว่า ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 โดยพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน ลดขั้นตอนและต้นทุนที่ไม่จำเป็น และเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการด้านการพัฒนาการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจจึงได้นำข้อเสนอดังกล่าวมาจัดทำเป็นประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบการพิจารณาความเหมาะสมและแนวทางดำเนินการต่อไป

สำหรับสาระสำคัญของเรื่องนี้จะกำหนดแนวทางการแก้ไขทบทวนประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดมาตรฐานให้สามารถครอบคลุมข้าวพันธุ์อื่นที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้คุณลักษณะและคุณภาพของข้าวเป็นหลัก โดยผลที่คาดว่าจะได้รับคือการเพิ่มโอกาสทางการตลาดแก่ข้าวพันธุ์อื่น ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ข้าวและเพิ่มความหลากหลายของสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้ตามแบบสอบถามความคิดเห็นกำหนดประเด็นคำถาม เช่น ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดมาตรฐานโดยพิจารณาจากคุณลักษณะและคุณภาพของข้าว แทนการจำกัดเฉพาะพันธุ์ข้าวที่กำหนด, หากเปิดให้ข้าวพันธุ์อื่นเข้ามามาตรฐาน ท่านเห็นว่าควรกำหนดคุณลักษณะหรือกระบวนการรับรองอย่างไรเพื่อรักษาคุณภาพและความน่าเชื่อถือ และมีผลกระทบต่อเกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือภาพลักษณ์ข้าวหอมมะลิไทยที่ควรคำนึงถึงหรือไม่

ศุภจี ลงพื้นที่ศรีสะเกษ ติดตาม “ข้าวประณีต”

ด้านนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า วันนี้ (23 สิงหาคม 2569) ได้นำคณะลงพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ประชุมหารือร่วมกับเกษตรกร ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาข้าวคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร หรือ “ข้าวประณีต” ณ บริษัท ไรท์ทอง ออร์แกนิกส์ ฟาร์ม จำกัด อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

โดยมีนายอนุรัตน์ ธรรมประจำจิต ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ นายวิฑูรย์ ไตรสรณกุล สส. เขต 9 จังหวัดศรีสะเกษ ดร.รัฐวิทย์ อังคสกุลเกียรติ ประธานหอการค้าศรีสะเกษ และตัวแทนจากกลุ่มข้าวประณีตในพื้นที่ อาทิ วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านอุ่มแสง ศูนย์ข้าวชุมชนเกษตรตำบลบ่อแก้ว และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ศรีสะเกษ จำกัด พร้อมเกษตรกรและผู้ประกอบการเข้าร่วม

นางศุภจี กล่าวว่า ได้รับฟังปัญหา ประเด็นสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขคือเมล็ดพันธุ์ข้าว เพราะหากไม่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ข้าวไทยมีคุณภาพไม่แตกต่างจากคู่แข่งและต้องแข่งขันกันด้วยราคาเพียงอย่างเดียว ขณะที่ไทยยังมีผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง จึงต้องวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยต้องบูรณาการและพูดคุยต่อกับกรมการข้าว เพราะต้องแก้ตั้งแต่ต้นทาง

นอกจากนี้ เกษตรกรยังสะท้อนปัญหาการเข้าถึงแหล่งทุนและเครื่องมือหลังการเก็บเกี่ยว โดยเฉพาะเครื่องลดความชื้นข้าว ซึ่งมีความจำเป็นต่อการรักษาคุณภาพผลผลิต แต่เนื่องจากแต่ละชุมชนมีความต้องการแตกต่างกัน และมีแผนดูแลให้ครบทั้ง 466 ชุมชนในโครงการข้าวประณีต นางศุภจีจึงมอบหมายให้สำรวจความต้องการของแต่ละชุมชน เพื่อสนับสนุนให้ตรงกับปัญหา โดยจะประสาน ธ.ก.ส. เพื่อช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุนที่มีต้นทุนเหมาะสมและมีวงเงินเพียงพอ

นางศุภจี กล่าวว่า สำหรับ “ข้าวประณีต” จะเปลี่ยนแนวทางจาก “ขายปริมาณ” สู่ “ขายคุณค่า” โดยดูแลตั้งแต่การผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ไปจนถึงการสร้างแบรนด์และตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้กลับคืนสู่เกษตรกร

“ถ้าเราขายข้าวธรรมดาทั่วไป เราก็แข่งแต่ราคา แต่ข้าวประณีตเป็นข้าวที่มีเรื่องราว เป็นข้าวที่เราใส่ใจ ตั้งแต่ต้นทางถึงการแปรรูป เป้าหมายคือยกระดับมูลค่าของสินค้าข้าว และทำให้พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งเครื่องมือและตลาด” นางศุภจี กล่าว

ด้านตลาด กระทรวงพาณิชย์จะบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยองค์การคลังสินค้า (อคส.) ช่วยดูดซับผลผลิตในช่วงราคาตกต่ำ กรมการค้าต่างประเทศเร่งขยายตลาดส่งออก ขณะที่กรมการค้าภายในและกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศจะช่วยเชื่อมโยงสินค้าข้าวและสินค้าแปรรูปของชุมชนกับผู้ซื้อทั้งในและต่างประเทศ ผ่านการเจรจาธุรกิจ Business Matching และ Contract Farming ล่วงหน้า

นางศุภจี กล่าวว่า ปีนี้กระทรวงพาณิชย์ตั้งเป้าส่งออกข้าว 7 ล้านตัน พร้อมเดินทางหาตลาดใหม่และตลาดทดแทน เพื่อสร้างโอกาสให้ข้าวไทย ขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับการทำให้ราคาที่ดีส่งผ่านไปถึงเกษตรกร ไม่ใช่กระจุกตัวอยู่เฉพาะคนกลาง

พร้อมกันนี้ ได้มอบหมายให้พาณิชย์จังหวัดทำงานใกล้ชิดกับจังหวัดและผู้ประกอบการ จัดทำ “ปฏิทินสินค้าเกษตร” เพื่อให้รู้ล่วงหน้าว่าสินค้าแต่ละชนิดจะออกสู่ตลาดช่วงใด และสามารถเตรียมตลาดก่อนผลผลิตออกจำนวนมาก เพื่อป้องกันปัญหาราคาตกต่ำ

“วันนี้มาเห็นแล้วชื่นใจที่มีทั้งเกษตรกรตัวอย่าง ชุมชนตัวอย่าง และวิสาหกิจชุมชนตัวอย่าง เกษตรกรเองก็ต้องปรับตัว ถ้าเรายึดอยู่ในรูปแบบเดิม เราจะช่วยได้ยาก กระทรวงพาณิชย์จะช่วยเติมในสิ่งที่พื้นที่ขาด ทั้งเครื่องมือความรู้ และตลาด เพื่อให้ของดีที่มีอยู่แล้วสร้างมูลค่าเพิ่ม และทำให้รายได้กลับไปถึงเกษตรกรได้จริง” นางศุภจิกล่าว

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

“พาณิชย์” ถก BERNAS ชมข้าวไทยคุณภาพเยี่ยม คาดปีนี้ส่งออกทะลุ 7 แสนตัน

กรมการค้าต่างประเทศหรือ BERNAS บริษัทที่ได้รับสิทธิในการนำเข้าข้าวแต่เพียงผู้เดียวของมาเลเซีย แลกเปลี่ยนข้อมูลการค้า ความต้องการซื้อข้าว เผยช่วงครึ่งปี 69 ไทยกลับขึ้นมาส่งออกเป็นอันดับหนึ่ง ปริมาณ 3.27 แสนตัน แถมยังชมข้าวไทยคุณภาพดี ส่งมอบตามสัญญาและตรงเวลา คาดปีนี้ ส่งออกไปมาเลเซียมีโอกาสทะลุ 7 แสนตัน สูงสุดในรอบ 20 ปี

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้มอบหมายให้นางชนินทร หริมเจริญ รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ นำคณะผู้แทนภาครัฐและสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เดินทางเยือนกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เพื่อหารือและกระชับความสัมพันธ์ด้านการค้าข้าวกับ Padiberas Nasional Berhad (BERNAS) ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับสิทธิในการนำเข้าข้าวแต่เพียงผู้เดียวของมาเลเซีย โดยทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ตลาดข้าว นโยบายด้านความมั่นคงทางอาหาร ทิศทางการนำเข้าข้าวของมาเลเซีย รวมถึงแนวโน้มการจัดซื้อข้าวในปี 2569 ซึ่งมาเลเซียมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 2.69 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตภายในประเทศประมาณ 1.42 ล้านตัน และสถานการณ์การนำเข้าข้าวประมาณ 1.46 ล้านตัน สะท้อนให้เห็นว่ามาเลเซียยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศในระดับสูง เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารและรักษาเสถียรภาพของตลาดภายในประเทศ

ทั้งนี้ ถือเป็นสัญญาณที่ดีอย่างยิ่งสำหรับข้าวไทย เนื่องจาก BERNAS ระบุว่า ในช่วงครึ่งแรกของปี 2569 ไทยกลับขึ้นมาเป็นแหล่งนำเข้าข้าวอันดับ 1 ของมาเลเซีย ด้วยปริมาณ 327,995 ตัน จากปริมาณนำเข้าข้าวทั้งหมด 710,656 ตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 46% โดยมีเวียดนามตามหลังมาที่ 232,416 ตัน อินเดีย 62,115 ตัน และกัมพูชา 57,602 ตัน ตามลำดับ โดยปริมาณข้าวจากไทยในช่วงเพียง 6 เดือนแรกของปีนี้ สูงกว่าปริมาณที่มาเลเซียนำเข้าจากไทยตลอดทั้งปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 264,605 ตัน สะท้อนถึงการกลับมาขยายตัวอย่างโดดเด่นของข้าวไทยในตลาดมาเลเซีย

โดยข้าวส่วนใหญ่ที่มาเลเซียนำเข้าจากไทย เป็นข้าวขาว เนื่องจากผู้บริโภคในคาบสมุทรมลายูนิยมข้าว ซึ่งมีเนื้อสัมผัสค่อนข้างแข็งและหุงขึ้นหม้อ อันเป็นคุณลักษณะเด่นของข้าวขาวไทย และ BERNAS ต้องการให้ไทยรักษาคุณภาพไว้ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยย้ำว่าไทยยังคงเป็นแหล่งจัดหาข้าวที่สำคัญและเชื่อถือได้ของมาเลเซีย พร้อมชื่นชมผู้ส่งออกข้าวไทยที่สามารถส่งมอบสินค้าได้ตามสัญญา

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาจัดซื้อข้าวของ BERNAS ไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยด้านราคาเพียงอย่างเดียว แต่ยังให้ความสำคัญกับคุณภาพ ความต่อเนื่อง และความตรงต่อเวลาในการส่งมอบ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งสำคัญของผู้ส่งออกไทย ขณะที่ข้าวหอมมะลิไทยและข้าวหอมไทย ยังคงได้รับการยอมรับด้านคุณภาพและมีโอกาสขยายตลาดในกลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพ แม้ต้องเผชิญการแข่งขันด้านราคาจากข้าวหอมของประเทศคู่แข่ง

“มาเลเซียให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้าวไทย ความสม่ำเสมอ และศักยภาพในการส่งออกข้าวของไทย ในการส่งมอบสินค้าได้ตามสัญญาและตรงเวลา ซึ่งเป็นความเชื่อมั่นที่ไทยสั่งสมมาอย่างต่อเนื่อง กรมจะร่วมมือกับภาคเอกชนรักษาจุดแข็งดังกล่าว พร้อมผลักดันการขยายตลาดทั้งข้าวขาวและข้าวคุณภาพของไทยต่อไป โดยจากแนวโน้มความต้องการของมาเลเซียในปีนี้ คาดว่าการส่งออกข้าวไทยไปมาเลเซียในปี 2569 มีโอกาสทะลุ 700,000 ตัน ซึ่งจะเป็นระดับสูงสุดในรอบกว่า 20 ปี” นางอารดา กล่าว

นอกจากนี้ ภายหลังการหารือ ได้เชิญผู้บริหาร BERNAS เข้าร่วมกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ (Networking) ณ ร้านอาหาร Malai Thai ซึ่งได้รับตราสัญลักษณ์ Thai SELECT จากกระทรวงพาณิชย์ โดยได้รับเกียรติจาก น.ส.ลดา ภูมาศ เอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ พร้อมด้วยผู้ประกอบการค้าข้าวรายสำคัญของมาเลเซียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมกว่า 50 ราย ภายในงานได้ประชาสัมพันธ์ข้าวไทยหลากหลายชนิด อาทิ ข้าวหอมมะลิไทย ข้าวไรซ์เบอร์รี่ และข้าวสังข์หยด ควบคู่กับการนำเสนอผ่านเมนูอาหารไทย อาทิ ยำปลากะพงนึ่งมะนาว แกงข้าไก่ กุ้งทอดมะขาม และข้าวเหนียวมะม่วง เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้สัมผัสคุณภาพและความหลากหลายของข้าวไทยผ่านการรับประทานอาหารไทย พร้อมแลกเปลี่ยนมุมมองและต่อยอดความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

พาณิชย์จัดคณะผู้แทนการค้ารัฐ-เอกชน ขยายข้าวฟิลิปปินส์ คาดปีนี้ทำได้ 6 แสนตัน

กรมการค้าต่างประเทศนำคณะผู้แทนการค้าภาครัฐและเอกชน เดินทางเยือนฟิลิปปินส์ หารือกับหน่วยงานที่ดูแลการนำเข้าข้าว เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ตลาดข้าว ความต้องการข้าว เพื่อสร้างโอกาสในการส่งออกข้าวไทยเข้าสู่ตลาดฟิลิปปินส์ คาดปีนี้ จะส่งออกได้ไม่ต่ำกว่า 6 แสนตัน พร้อมจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายธุรกิจ เปิดชิมอาหารไทยคู่กับข้าวหอมมะลิไทยและข้าวไรซ์เบอร์รี่

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า เมื่อเร็วๆ นี้ ได้มอบหมายให้นางชนินทร หริมเจริญ รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ นำคณะผู้แทนภาครัฐและสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เดินทางเยือนกรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อกระชับความร่วมมือด้านการค้าข้าวระหว่างไทยและฟิลิปปินส์ โดยได้เข้าหารือกับ Food Terminal Incorporated (FTI) รัฐวิสาหกิจด้านการค้าและโลจิสติกส์สินค้าเกษตรของฟิลิปปินส์ ร่วมกับ The Philippine Rice Importers Association (PRIA) และ Philippine Rice Industry Stakeholders Movement (PRISM) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ตลาดข้าว นโยบายด้านความมั่นคงทางอาหาร แนวโน้มความต้องการนำเข้าข้าว ตลอดจนหารือแนวทางพัฒนาระบบโลจิสติกส์และลดอุปสรรคทางการค้า และหารือกับหน่วยงาน Bureau of Plant Industry (BPI) ซึ่งกำกับดูแลการนำเข้าสินค้าเกษตรและความปลอดภัยทางอาหาร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกฎระเบียบการนำเข้าและมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

โดยไทยได้ใช้โอกาสนี้ ผลักดันการอำนวยความสะดวกการส่งออกข้าวไทยให้เข้าสู่ตลาดฟิลิปปินส์ได้อย่างราบรื่น โดยเฉพาะข้าวคุณลักษณะพิเศษ ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวหอมปทุมธานี และข้าวคุณภาพของไทยชนิดอื่น ๆ เพื่อเป็นการตอกย้ำภาพลักษณ์และจุดแข็งของข้าวไทย

ทั้งนี้ กรมยังได้จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายธุรกิจ (Networking) ณ ร้านอาหารเบญจรงค์ ดุสิต มะนิลา ซึ่งได้รับตราสัญลักษณ์ Thai SELECT จากกระทรวงพาณิชย์ โดยได้รับเกียรติจากเอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา พร้อม

ด้วยผู้แทนจาก PRIA , PRISM , ผู้ประกอบการ , สื่อมวลชน และอินฟลูเอนเซอร์ เข้าร่วมกว่า 60 ราย โดยผู้เข้าร่วมงานได้สัมผัสอาหารไทยที่รังสรรค์จากวัตถุดิบคุณภาพ พร้อมรับประทานคู่กับข้าวหอมมะลิไทย และข้าวไรซ์เบอร์รี่ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง ซึ่งช่วยส่งเสริมการรับรู้ในคุณภาพของข้าวไทย และต่อยอดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งออกข้าวไทยกับผู้นำเข้าฟิลิปปินส์ได้เป็นอย่างดี

“การเยือนครั้งนี้ สะท้อนถึงการขับเคลื่อนการส่งออกข้าวไทยเชิงรุกผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในด้านการติดตามนโยบายของประเทศคู่ค้า การอำนวยความสะดวกทางการค้า การสร้างเครือข่ายกับผู้นำเข้า และการประชาสัมพันธ์คุณภาพข้าวไทย เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดโลก โดยเฉพาะในช่วงที่ตลาดข้าวไทยเผชิญการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้นและความไม่แน่นอนจากภาวะเศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์ การรักษาตลาดสำคัญอย่างฟิลิปปินส์จึงมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างเสถียรภาพการส่งออกในระยะยาว” นางอารดา กล่าว

นางอารดา กล่าวว่า ปัจจุบัน ฟิลิปปินส์ยังคงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร และต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวเพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศ ป้องกันความขาดแคลนจากภัยแล้ง และรักษาเสถียรภาพราคา แม้ว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังนิยมบริโภคข้าวขาวหัก 25% แต่ความต้องการข้าวคุณภาพและข้าวชนิดพิเศษก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริโภคในเมือง ธุรกิจร้านอาหาร และโรงแรม

ขณะเดียวกัน กรมยังมองเห็นโอกาสของข้าวพันธุ์ใหม่ของไทยและที่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ รวมถึงข้าวสายพันธุ์ใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดฟิลิปปินส์ ซึ่งกรมพร้อมผลักดันและอำนวยความสะดวกให้ผู้ส่งออกไทยเข้าถึงตลาดฟิลิปปินส์ได้มากยิ่งขึ้น โดยในช่วง 6 เดือนของปี 2569 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยส่งออกข้าวไปฟิลิปปินส์ 295,939 ตัน เพิ่มขึ้น 110.47% โดยเป็นการส่งออกข้าวขาว 98.82% รองลงมา ได้แก่ ข้าวหอมมะลิไทย 0.97% ข้าวเหนียว 0.18% และข้าวหอมไทย 0.03% และคาดว่าทั้งปี 2569 จะส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์ได้ไม่ต่ำกว่า 6 แสนตัน

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

xx

USDA เผยแพร่รายงาน Rice Outlook ประจำเดือนสิงหาคม 2569

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) โดย Economic Research Service (ERS) เผยแพร่รายงาน Rice Outlook ประจำเดือนสิงหาคม 2569 ซึ่งให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวโน้มตลาดข้าวโลก โดยเป็นข้อมูลประกอบประมาณการด้านการผลิตและดุลข้าวในรายงาน WASDE ฉบับเดือนสิงหาคม แม้ภาพรวมตลาดข้าวสหรัฐฯ และตลาดโลกในปีการตลาด 2569/70 จะเปลี่ยนแปลงจากเดือนกรกฎาคมเพียงเล็กน้อย แต่รายงานฉบับนี้สะท้อนให้เห็นถึงภาวะอุปทานข้าวสหรัฐฯ ที่ตึงตัวมากขึ้น ความต้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนการค้าข้าวโลกและการบริโภคที่ยังคงแข็งแกร่ง

แนวโน้มตลาดข้าวสหรัฐฯ

USDA ปรับเพิ่มประมาณการผลผลิตข้าวสหรัฐฯ ปีการตลาด 2569/70 ขึ้น 5.1 ล้าน cwt จากเดือนกรกฎาคม เป็น 158.4 ล้าน cwt เนื่องจากพื้นที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งมากพอที่จะชดเชยผลผลิตต่อไร่ที่ลดลงได้ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตดังกล่าวยังลดลง 23% จากปีการตลาด 2568/69 และอยู่ในระดับต่ำสุดในรอบ 33 ปี ขณะที่พื้นที่เก็บเกี่ยว 2.072 ล้านเอเคอร์ เป็นระดับต่ำสุดนับตั้งแต่ปีการตลาด 2515/16

สำหรับข้าวเมล็ดยาว (long-grain rice) USDA ปรับเพิ่มประมาณการผลิตเป็น 106.7 ล้าน cwt แต่ยังคงเป็นระดับต่ำสุดนับตั้งแต่ปีการตลาด 2536/37

ปริมาณอุปทานข้าวสหรัฐฯ ทั้งหมด ปรับเพิ่มเป็น 262.0 ล้าน cwt แต่ยังคงต่ำกว่าปีก่อนหน้า 14% ขณะที่การนำเข้า คาดว่าจะทำสถิติสูงสุดที่ 49.8 ล้าน cwt ในปีการตลาด 2569/70 เพิ่มขึ้น 15% จากปี 2568/69 โดยการนำเข้าข้าวเมล็ดยาวส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมจากเอเชีย โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิจากไทย และข้าวบาสมาดิจจากอินเดียและปากีสถาน

USDA ปรับเพิ่มประมาณการ การใช้ภายในประเทศและการใช้ที่ไม่สามารถจำแนกได้ (domestic and residual use) เป็น 148.0 ล้าน cwt ขณะที่การส่งออกยังคงประมาณการเดิมที่ 78.0 ล้าน cwt ลดลง 4% จากปีก่อน โดยการส่งออกข้าวเมล็ดยาวคาดว่าจะอยู่ที่เพียง 50.0 ล้าน cwt ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดนับตั้งแต่ปีการตลาด 2528/29 ขณะที่สต็อกปลายปี ปรับเพิ่มเป็น 36.0 ล้าน cwt แต่ยังคงลดลง 33% จากปีก่อน และอยู่ในระดับต่ำสุดในรอบ 4 ปี

ด้านราคา USDA ยังคงประมาณการราคาข้าวเฉลี่ยที่เกษตรกรได้รับ (all-rice season-average farm price) ที่ 14.90 ดอลลาร์ต่อ cwt สูงกว่าปีการตลาด 2568/69 เกือบ 20% ขณะที่ราคาข้าวเมล็ดยาวคาดว่าจะอยู่ที่ 13.50 ดอลลาร์ต่อ cwt เพิ่มขึ้น 30% เมื่อเทียบกับปีก่อน สะท้อนภาวะอุปทานที่ตึงตัวมากขึ้น

แนวโน้มตลาดข้าวโลก

USDA ปรับประมาณการดุลข้าวโลกปีการตลาด 2569/70 เพียงเล็กน้อย โดยผลผลิตข้าวสารคาดว่าจะอยู่ที่ 537.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากประมาณการเดือนกรกฎาคม แต่ยังคงลดลง 2% จากระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 545.5 ล้านตัน ในปีการตลาด 2568/69 การปรับเพิ่มผลผลิตครั้งนี้มาจากผลผลิตที่สูงขึ้นใน สหรัฐฯ ออสเตรเลีย และอัฟกานิสถาน ซึ่งชดเชยการปรับลดผลผลิตในเปรูบางส่วน

ด้าน การค้าข้าวโลก USDA ยังคงประมาณการที่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ 62.9 ล้านตัน เป็นการขยายตัวต่อเนื่องเป็นปีที่สอง ขณะที่ การบริโภคและการใช้ที่ไม่สามารถจำแนกได้ ยังคงอยู่ที่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ 542.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 1% จากปีก่อน

สำหรับสต็อกข้าวคงเหลือปลายปีของโลก คาดว่าจะอยู่ที่ 192.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากประมาณการเดือนกรกฎาคม แต่ลดลง 3% จากระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ของปีการตลาด 2568/69 โดยจีนและอินเดีย ยังคงเป็นประเทศที่มีสต็อกข้าวมากที่สุด คิดเป็น 56% และ 26% ของสต็อกโลกตามลำดับ หรือรวมกันประมาณ 82%

สัญญาณเพิ่มเติมด้านการค้า

รายงานยังชี้ให้เห็นถึงการนำเข้าข้าวของจีนที่สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเฉพาะการนำเข้าข้าวหักเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ ซึ่งมีแหล่งจัดหาหลักจาก เวียดนาม อินเดีย และเมียนมา ขณะที่โมซัมบิกมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากข้าวจากเอเชียมีราคาที่แข่งขันได้ ในทางกลับกัน การนำเข้าของจีนถูกจำกัดจากปัญหา ความแออัดของท่าเรือและค่าระวางเรือที่อยู่ในระดับสูง

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนว่า ความต้องการข้าวจากเอเชียในตลาดโลกยังคงแข็งแกร่ง แม้ผลผลิตข้าวโลกจะลดลงจากระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะความต้องการจากจีนและตลาดในแอฟริกาที่มีแนวโน้มเป็นปัจจัยสำคัญต่อทิศทางการค้าข้าวโลกในปีการตลาด 2569/70

ที่มา Oryza.com

IGC ปรับลดคาดการณ์ผลผลิตข้าวโลกปี 2569/70 ท่ามกลางการบริโภคและการค้าโลกที่เพิ่มขึ้น

สภาธัญพืชนานาชาติ (International Grains Council: IGC) ปรับลดประมาณการผลผลิตข้าวโลกในปี การตลาด 2569/70 (2026/27) ลงเหลือ 541 ล้านตัน ในรูปข้าวสาร (milled basis) จากเดิมที่คาดการณ์ไว้ที่ 543 ล้านตันในเดือนกรกฎาคม และลดลงประมาณ 1% จากประมาณการผลผลิตปี 2568/69 ที่ 547 ล้านตัน โดยการปรับลดดังกล่าวมีสาเหตุหลักจากการปรับลดประมาณการผลผลิตข้าวของอินเดีย

ขณะที่การบริโภคข้าวโลก ในปี 2569/70 คาดว่าจะอยู่ที่ 544 ล้านตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากประมาณการ เดือนกรกฎาคม และเพิ่มขึ้นจาก 538 ล้านตันในปี 2568/69 โดยได้รับแรงหนุนจากความต้องการบริโภคอาหารที่ เพิ่มขึ้น ส่งผลให้คาดว่าสต็อกข้าวโลกจะลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปี

สำหรับสต็อกข้าวคงเหลือปลายปีของโลก (carryover stocks) ในปี 2569/70 คาดว่าจะอยู่ที่ 194 ล้าน ตัน ลดลงจาก 198 ล้านตันในปี 2568/69 และต่ำกว่าประมาณการเดือนกรกฎาคมเล็กน้อยที่ 195 ล้านตัน หรือ ลดลงประมาณ 3 ล้านตันเมื่อเทียบกับปีก่อน

ด้านการค้าข้าวโลก ยังคงมีแนวโน้มแข็งแกร่ง โดย IGC คงประมาณการการค้าในปี 2569/70 ไว้ที่ 62 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 60 ล้านตันในปี 2568/69 และคาดว่าจะการค้าข้าวในปีปฏิทิน 2570 (2027) จะเพิ่มขึ้นแตะระดับ สูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยได้รับแรงหนุนจากความต้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากภูมิภาคแอฟริกาและ เอเชีย

ขณะเดียวกันสต็อกข้าวของประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญ คาดว่าจะลดลงเหลือ 64 ล้านตัน ในปี 2569/70 จาก 67 ล้านตันในปี 2568/69 และต่ำกว่าประมาณการเดือนกรกฎาคมที่ 65 ล้านตัน สะท้อนแนวโน้มอุปทานเพื่อ การส่งออกที่เริ่มตึงตัวมากขึ้น

สำหรับอินเดีย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อตลาดข้าวโลก IGC คาดว่าสต็อกข้าวของอินเดียในปี 2568/69 จะ เพิ่มขึ้นถึง 13% เมื่อเทียบกับปีก่อน และแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์จากการสะสมสต็อกอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในปี 2569/70 เมื่อผลผลิตมีแนวโน้มลดลง ขณะที่การบริโภคมียังคงเพิ่มขึ้น คาดว่าสต็อกข้าวของ อินเดียจะเริ่มปรับลดลง

โดยรวม แนวโน้มผลผลิตที่ลดลง ประกอบกับการบริโภคที่เพิ่มขึ้นและสต็อกที่เริ่มลดลง สะท้อนว่าตลาด ข้าวโลกมีแนวโน้ม ตึงตัวขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป แม้ว่าจะระดับสต็อกข้าวสะสม โดยเฉพาะในอินเดียยังคงอยู่ใน ระดับสูงและช่วยรองรับความเสี่ยงด้านอุปทานได้ในระดับหนึ่ง

นอกจากนี้ ดัชนีราคาข้าวของ IGC (rice sub-index) ในเดือนสิงหาคมปรับเพิ่มขึ้น 3% จากเดือน กรกฎาคม ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของปรากฏการณ์ เอลนีโญ (El Niño) ต่อผลผลิตข้าว ในฤดูการผลิตปี 2569/70 ของหลายประเทศในเอเชีย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิดในช่วงต่อไป

ที่มา Oryza.com

ความแออัดของท่าเรือในเอเชียยังคงกดดันอัตราค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์ให้อยู่ในระดับสูง

ตามรายงานของ Bloomberg Intelligence ตลาดขนส่งสินค้าทางเรือแบบตู้คอนเทนเนอร์ทั่วโลกยังคง อยู่ในภาวะตึงตัว โดยได้รับแรงหนุนจากการส่งออกของเอเชียที่แข็งแกร่ง ปัญหาความแออัดของท่าเรือ และความไม่ แน่นนอนด้านการขนส่งในตะวันออกกลาง ส่งผลให้อัตราค่าระวางเรือยังคงอยู่ในระดับสูง

ทั้งนี้ ดัชนี World Container Index (WCI) เพิ่มขึ้น 4.3% มาอยู่ที่ 4,526 ดอลลาร์สหรัฐต่อตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุต ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 20 สิงหาคม 2569 โดยเส้นทางจากเซี่ยงไฮ้ไปนิวยอร์กเพิ่มขึ้น 9.2% และเส้นทางจากเซี่ยงไฮ้ไปลอสแอนเจลิสเพิ่มขึ้น 8.9% ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันดัชนีค่าระวางโดยรวม

คาดว่าปัญหาความแออัดของท่าเรือในเอเชียจะยังคงดำเนินต่อไป โดยพายุไต้ฝุ่น Dolphin ส่งผลให้ท่าเรือสำคัญในเซี่ยงไฮ้ หนิงโป และชิงเต่า ต้องหยุดดำเนินงานเป็นเวลาหลายวัน ส่งผลให้จำนวนเรือที่เดินทางเข้าสู่ท่าเรือในเอเชียลดลง 4.6% เมื่อเทียบกับสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่สินค้าค้างสะสมจากเหตุการณ์ดังกล่าวอาจต้องใช้เวลาหลายสัปดาห์ในการระบายออก และอาจส่งผลต่อเนื่องไปยังท่าเรือสิงคโปร์ ทำให้ตารางการเดินเรือเกิดความล่าช้าเพิ่มขึ้น

ค่าระวางในเส้นทางข้ามมหาสมุทรแปซิฟิกก็ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากเช่นกัน โดยอัตราค่าระวางจากนครโฮจิมินห์ไปลอสแอนเจลิสเพิ่มขึ้น 36% สำหรับตู้ขนาด 20 ฟุต และ 34% สำหรับตู้ขนาด 40 ฟุต ในช่วง 2 สัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 15 สิงหาคม 2569

ขณะเดียวกัน สถานการณ์การขนส่งในตะวันออกกลางยังคงเพิ่มความเสี่ยงและต้นทุนส่วนเพิ่มให้แก่ตลาดค่าระวาง โดยปริมาณการเดินเรือเชิงพาณิชย์ผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) ลดลงเหลือประมาณ 5% ของระดับก่อนเกิดสงคราม ขณะที่การเปลี่ยนเส้นทางเดินเรืออ้อมแหลมกู๊ดโฮปเพิ่มระยะเวลาเดินทาง การใช้เชื้อเพลิง และต้นทุนการดำเนินงาน โดยราคาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเรือ (bunker fuel) เพิ่มขึ้นประมาณ 90% นับตั้งแต่ต้นปี ซึ่งสร้างแรงกดดันเพิ่มเติมต่อต้นทุนของผู้ให้บริการเดินเรือ

อย่างไรก็ตาม ตลาดค่าระวางอาจเผชิญแรงกดดันด้านขาลงในระยะต่อไป เนื่องจากคาดว่าปริมาณการนำเข้าสินค้าของสหรัฐฯ จะลดลง 7.6% เมื่อเทียบกับปีก่อนในเดือนกรกฎาคม และลดลง 4.2% ในเดือนสิงหาคม ขณะที่คำสั่งซื้อเรือคอนเทนเนอร์ใหม่มีขนาดเทียบเท่าประมาณ 34% ของกองเรือที่มีอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ Hapag-Lloyd คาดว่าความจุสิทธิของเรือคอนเทนเนอร์จะเพิ่มขึ้นมากกว่า 4% ในปีนี้ ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อภาวะอุปทานเรือส่วนเกิน หากความต้องการขนส่งชะลอตัวลง

สำหรับการค้าสินค้าเกษตรและข้าว คาดว่าต้นทุนค่าระวางและความไม่แน่นอนของตารางการเดินเรือจะยังคงอยู่ในระดับสูงในระยะใกล้ โดยเฉพาะเส้นทางข้ามมหาสมุทรแปซิฟิกและเส้นทางที่ออกจากท่าเรือสำคัญในเอเชียซึ่งประสบปัญหาความแออัด อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์การขนส่งในตะวันออกกลางกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ปัญหาความแออัดของท่าเรือคลี่คลาย และจำนวนเรือที่ให้บริการเพิ่มขึ้น อัตราค่าระวางอาจมีแนวโน้มปรับลดลงในระยะต่อไป

ที่มา Oryza.com

เอลนีโญเพิ่มความเสี่ยงราคาสินค้าเกษตรอาหารโลกปรับตัวสูงขึ้น

สำนักข่าว CNBC รายงานว่า ราคาสินค้าเกษตรอาหารในตลาดโลกอาจเผชิญแรงกดดันขาขึ้นอีกครั้งเนื่องจากปรากฏการณ์ เอลนีโญ (El Niño) ที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น กำลังเพิ่มความเสี่ยงด้านสภาพอากาศต่อพืชผลสำคัญหลายชนิด ขณะที่ต้นทุนพลังงาน ปุ๋ย และการขนส่งที่ยังอยู่ในระดับสูง ยังคงส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตภาคเกษตรและห่วงโซ่อุปทาน

ผลกระทบของเอลนีโญคาดว่าจะแตกต่างกันไปตามชนิดสินค้าและภูมิภาค โดย ข้าว ข้าวสาลี และน้ำตาล เป็นกลุ่มพืชที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศเป็นพิเศษ

สำหรับตลาดข้าว เอลนีโญถือเป็นปัจจัยที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เนื่องจากอาจทำให้บางพื้นที่ของเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นภูมิภาคผู้ผลิตและบริโภคข้าวรายสำคัญของโลก เผชิญสภาพอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งมากขึ้น หากสภาพการเพาะปลูกเสื่อมถอยลงอย่างมีนัยสำคัญ อาจส่งผลให้ผลผลิตข้าวของบางประเทศลดลงและปริมาณข้าวสำหรับส่งออกในตลาดโลกลดลง ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ราคาข้าวระหว่างประเทศปรับตัวสูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม การเกิดเอลนีโญเพียงอย่างเดียวไม่ได้หมายความว่าตลาดโลกจะเผชิญภาวะขาดแคลนข้าวในทันที เนื่องจากผลกระทบที่แท้จริงจะขึ้นอยู่กับปริมาณฝน ความพร้อมของระบบชลประทาน สภาพผลผลิต ตลอดจนนโยบายการค้าของรัฐบาลในประเทศผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายสำคัญ

การผสมผสานระหว่างความเสี่ยงด้านสภาพอากาศกับต้นทุนปัจจัยการผลิตและพลังงานที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ช่วงหลายเดือนข้างหน้าเป็นช่วงเวลาที่ต้องจับตามองตลาดสินค้าเกษตรอาหารโลกอย่างใกล้ชิด โดยความรุนแรงและขอบเขตของเอลนีโญ ตลอดจนการตอบสนองด้านการผลิตของประเทศผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดว่าความเสี่ยงดังกล่าวจะนำไปสู่การปรับขึ้นของราคาสินค้าเกษตรอาหารอย่างต่อเนื่องหรือไม่

ที่มา Oryza.com

xx

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวเวียดนามทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน โดยข้าวขาว 5% ของเวียดนามเสนอขายที่ 435-455 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 435-455 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในสัปดาห์ก่อน

ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์กล่าวว่า สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA) ได้ส่งคณะผู้แทนไปยังฟิลิปปินส์ เพื่อหารือและพยายามฟื้นฟูการส่งออกข้าวของเวียดนามเข้าสู่ตลาดฟิลิปปินส์ หลังจากฟิลิปปินส์ดำเนินมาตรการล่าสุดเพื่อจำกัดการนำเข้าข้าวจากเวียดนาม

ข้อมูลจากศุลกากรเวียดนามระบุว่า เวียดนามส่งออกข้าว 230,273 ตันในช่วงครึ่งแรกของเดือนสิงหาคม ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกข้าวสะสมตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2569 อยู่ที่ 5.73 ล้านตัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามส่วนใหญ่ค่อนข้างทรงตัว โดยราคาข้าวหอม (Vietnamese fragrant rice) พันธุ์ DT8 ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 490-500 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ก่อน ขณะที่ข้าวหอม Jasmine ราคาอยู่ที่ 538-542 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ก่อน ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) เสนอขายที่ราคา 438-442 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ก่อน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงระหว่างวันที่ 1-8 สิงหาคม 2569 มีเรือสินค้าเข้าเทียบท่าที่ท่าเรือโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Port) และ ท่าเรือหมีเถย (My Thoi Port) เพื่อบรรทุกข้าวรวม 4 ลำ โดยมีปริมาณข้าวทุกชนิดที่มีกำหนดส่งออกรวมประมาณ 22,150 ตัน ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม - 10 สิงหาคม 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 104,400 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกาจำนวน 68,000 ตัน ประเทศมาเลเซีย 18,100 ตัน และประเทศฟิลิปปินส์ 18,300 ตัน

ตามรายงานของสำนักข่าว SGGP เวียดนามได้รับการเรียกร้องให้เร่งสร้างความมั่นคงด้านอุปทานข้าวและเพิ่มปริมาณข้าวสำรองภายในประเทศ ก่อนที่ปรากฏการณ์ เอลนีโญ (El Niño) มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นสู่ระดับรุนแรงถึงรุนแรงมากในช่วงเดือนสิงหาคม 2569 ถึงมกราคม 2570

ปรากฏการณ์สภาพอากาศดังกล่าวคาดว่าจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และการรุกคืบของน้ำเค็มเร็วกว่าปกติ โดยเฉพาะในพื้นที่เพาะปลูกข้าวทางภาคใต้ของเวียดนาม

กรมอุตุนิยมวิทยาและอุทกวิทยา ภายใต้กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเวียดนาม ระบุว่า พื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 350,000 เฮกตาร์ หรือมากกว่า 20% ของพื้นที่ปลูกข้าวในภาคใต้ของเวียดนาม อาจได้รับผลกระทบ ความเสี่ยงด้านผลผลิตดังกล่าวส่งผลให้มีการเรียกร้องให้ภาครัฐดำเนินนโยบายการส่งออกข้าวด้วยความระมัดระวังในช่วงหลายเดือนข้างหน้า

รายงานระบุว่า หากผลผลิตภายในประเทศได้รับผลกระทบ การสร้างหลักประกันว่ามีข้าวเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ การรักษาเสถียรภาพของราคาอาหาร และการควบคุมเงินเฟ้อ ควรมีความสำคัญเหนือการส่งออก โดยควรอนุญาตให้ส่งออกข้าวได้ก็ต่อเมื่อสามารถจัดสรรข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศและมีข้าวสำรองในระดับเหมาะสมแล้ว โดยเฉพาะในช่วงที่ความต้องการและราคาข้าวในตลาดโลกอยู่ในระดับที่เอื้ออำนวย

ประสบการณ์ของเวียดนามในปี 2563 ถือเป็นกรณีตัวอย่าง ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ประกอบกับปัญหาภัยแล้งและการรุกคืบของน้ำเค็ม รัฐบาลเวียดนามได้กำหนดโควตาการส่งออกข้าว เนื่องจากมีความกังวลเกี่ยวกับปริมาณข้าวภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม หลังจากประเมินปริมาณสต็อกและพบว่ายังมีข้าวเปลือกเหลืออยู่ 13.54 ล้านตัน หรือเทียบเท่าข้าวสารประมาณ 6.5–6.7 ล้านตัน รัฐบาลจึงอนุญาตให้ส่งออกได้โดยไม่จำกัดโควตาในเวลาต่อมา

ทั้งนี้ เวียดนามส่งออกข้าวสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 8.13 ล้านตัน มูลค่า 4.67 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2566 ก่อนเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 9.18 ล้านตัน มูลค่า 5.75 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2567

เพื่อเตรียมรับมือกับความเป็นไปได้ที่จะเกิดภาวะอุปทานหยุดชะงัก รัฐบาลสามารถสนับสนุนภาคธุรกิจให้เข้าซื้อและสำรองข้าวไว้เป็นการชั่วคราวในช่วงที่อุปทานยังอยู่ในระดับเอื้ออำนวย ขณะเดียวกัน การลงทุนเพิ่มเติมในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดเก็บ การอบแห้ง และการเก็บรักษาข้าว จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการบริหารจัดการความผันผวนของอุปทาน นอกจากนี้ ภาครัฐอาจพิจารณาปรับช่วงเวลาการเพาะปลูกข้าวนาปรังครั้งที่ 3 และปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวบางส่วนไปปลูกพืชอายุสั้นที่มีความทนทานต่อภัยแล้งและการรุกคืบของน้ำเค็มมากกว่า

รายงานระบุว่า สต็อกธัญพืชทั่วโลกยังคงอยู่ใกล้ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ซึ่งอาจช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะขาดแคลนอย่างรุนแรง แม้เอลนีโญจะทวีความรุนแรงขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณอาหารและราคายังคงมีแนวโน้มผันผวน ขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงและขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของความเสียหายต่อผลผลิตจากสภาพอากาศ

การเร่งจัดซื้อข้าวและสะสมข้าวสำรองตั้งแต่เนิ่นๆ จะช่วยให้เวียดนามมีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการสร้างสมดุลระหว่าง ความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศกับโอกาสทางการส่งออก โดยหากปริมาณข้าวภายในประเทศยังเพียงพอ มีข้าวสำรองในระดับเหมาะสม และราคาภายในประเทศมีเสถียรภาพ รัฐบาลก็สามารถปรับปริมาณการส่งออกให้สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการและราคาข้าวในตลาดโลกได้ต่อไป

ตามรายงานของ Vietnamnet กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเวียดนามเปิดเผยว่า ในเดือนกรกฎาคม 2569 เวียดนามมีรายได้จากการส่งออกข้าวเกือบ 253 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 มีมูลค่าการส่งออกข้าวรวมเกือบ 2,640 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 6.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ปัจจุบันเวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการภายในประเทศยังคงนำเข้าข้าวจากต่างประเทศเป็นมูลค่าหลายร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐในแต่ละปี

เฉพาะเดือนกรกฎาคม 2569 ผู้ประกอบการเวียดนามใช้เงินนำเข้าข้าวหลากหลายประเภทเกือบ 108 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นับเป็นมูลค่านำเข้ารายเดือนสูงเป็นอันดับ 3 ในช่วง 7 เดือนแรกของปี รองจากเดือนมีนาคมที่ 267.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเดือนเมษายนที่ 159.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 เวียดนามนำเข้าข้าวคิดเป็นมูลค่ารวม 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 25.2% จาก 1,070 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ผู้บริหารบริษัทผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายหนึ่งกล่าวว่า การนำเข้าข้าวไม่ได้เกิดจากการขาดแคลนอุปทานภายในประเทศ โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 เวียดนามส่งออกข้าวไปแล้วเกือบ 5.5 ล้านตัน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการนำเข้าข้าวเพื่อรองรับความต้องการของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารภายในประเทศ รวมถึงเพื่อรักษาปริมาณข้าวให้เพียงพอสำหรับการส่งออกในช่วงก่อนเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยว

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โครงสร้างการผลิตข้าวของเวียดนามมีแนวโน้มปรับไปสู่ตลาดข้าวคุณภาพสูงมากขึ้น โดยข้าวหอมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของตลาดส่งออกที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพ

ขณะเดียวกัน ผู้ผลิตเส้นข้าว ผ่อ กระดาษข้าว และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวประเภทต่างๆ ภายในประเทศ มีความต้องการข้าวที่มีปริมาณแป้งสูงและต้นทุนต่ำกว่า ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงเลือกจัดหาข้าวจากต่างประเทศที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการแปรรูป

การที่เวียดนามมีบทบาททั้งในฐานะผู้ส่งออกข้าวปริมาณมากและผู้นำเข้าข้าวในระดับสูง จึงสะท้อนถึงความยืดหยุ่นของภาคธุรกิจในการบริหารจัดการอุปทานให้สมดุล รองรับคำสั่งซื้อปริมาณมาก และรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวเวียดนามในตลาดโลก

ที่มา Oryza.com

เมียนมา

สำนักข่าว Global New Light of Myanmar รายงานว่า สหพันธ์ข้าวแห่งเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันเพื่อสร้างเสถียรภาพและรักษาราคาข้าวให้เป็นธรรม พร้อมทั้งดำเนินโครงการจำหน่ายข้าวในราคาถูก

ผู้บริโภคส่วนใหญ่ในเมียนมานิยมซื้อข้าวเก่าหรือข้าวที่ผ่านการสีจากข้าวเปลือกเก่า ดังนั้น โรงสี บริษัทผู้ค้าข้าว และผู้ค้าส่งส่วนใหญ่จึงจัดซื้อและเก็บสำรองข้าวสารและข้าวเปลือกในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ก่อนทยอยสี ผลิต และกระจายข้าวตามความต้องการของตลาด MRF ระบุว่า แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของอุตสาหกรรมข้าวเมียนมา

ปัจจุบัน ข้าวเปลือกเก่าและข้าวเก่าจากฤดูมรสุมของปีก่อนยังคงถูกนำมาสีและจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง โดย MRF ระบุว่า ในแต่ละปีสามารถจัดจำหน่ายข้าวเพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศได้อย่างเพียงพอ และไม่มีปัญหาในการตอบสนองความต้องการของตลาด

อย่างไรก็ตาม จากกรณีเกิดน้ำท่วมในบางพื้นที่ในช่วงที่ผ่านมา MRF ระบุว่า ผู้ขายบางรายตั้งใจสร้างความตื่นตระหนกแก่ผู้บริโภคเพื่อผลักดันให้ราคาข้าวสูงขึ้น จึงเรียกร้องให้ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนจำหน่ายสินค้าโดยใช้น้ำหนักที่ถูกต้อง ราคาที่เป็นธรรม และคุณภาพตรงตามมาตรฐาน

เพื่อสร้างเสถียรภาพและรักษาราคาข้าวในตลาดให้เป็นธรรม MRF ได้จัดจำหน่าย ข้าวคุณภาพต่ำพันธุ์ Em Hta 15% จำนวน 100,000 กระสอบขนาดใหญ่ (24 ปียี หรือ 108 ปอนด์) ในราคาย่อมเยาให้แก่องค์กรสวัสดิการสังคมที่นำข้าวไปแจกจ่ายช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ประสบอุทกภัย

ขณะเดียวกัน ข้าว Shwe Bo Paw San จะจำหน่ายโดยตรงให้แก่ผู้บริโภคผ่านระบบจัดส่งถึงบ้าน โดยผู้สนใจสามารถสั่งซื้อผ่านทางโทรศัพท์ หรือทางอีเมลของ MRF ได้

ตามข้อมูลของ Platts ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของ S&P Global Energy ระบุว่าราคาข้าวขาว 5% ของเมียนมาแตะระดับสูงสุดในรอบเกือบ 2 ปีจากภาวะอุปทานตึงตัว โดยราคาสูงสุดนับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2567 ขณะที่ฟิลิปปินส์ยังคงมีความต้องการซื้ออย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ราคาข้าวขาว 5% ของเมียนมา ปรับตัวขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบเกือบ 2 ปี เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2569 จากภาวะอุปทานตึงตัวในช่วงปลายฤดูการผลิต ประกอบกับความต้องการซื้อจากฟิลิปปินส์ที่ยังคงแข็งแกร่ง

Platts ประเมินราคาข้าวขาว 5% ของเมียนมาอยู่ที่ 505 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน FOB FCL เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม เพิ่มขึ้น 10 ดอลลาร์ต่อตันจากสัปดาห์ก่อน และเป็นระดับสูงสุดนับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2567 ซึ่งขณะนั้นราคาอยู่ที่ 510 ดอลลาร์ต่อตัน FOB FCL

ส่งผลให้ข้าวเมียนมามีราคาสูงที่สุดเมื่อเทียบกับข้าวจากแหล่งผลิตสำคัญในเอเชีย โดยข้าวขาว 5% ของเมียนมามีราคาสูงกว่าข้าวขาว 5% ของไทย 65 ดอลลาร์ต่อตัน สูงกว่าของเวียดนาม 70 ดอลลาร์ต่อตัน สูงกว่าของปากีสถาน 108 ดอลลาร์ต่อตัน และสูงกว่าของอินเดีย 143 ดอลลาร์ต่อตัน

ส่วนต่างราคาที่เพิ่มขึ้นระหว่างข้าวเมียนมากับข้าวจากแหล่งผลิตคู่แข่งในเอเชียอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของเมียนมา เนื่องจากผู้ซื้อมีแนวโน้มเลือกซื้อข้าวจากแหล่งที่มีราคาต่ำกว่า โดยเป็นความเห็นของผู้ประกอบการตลาด 3 รายในช่วงวันที่ 14-17 สิงหาคม

การปรับขึ้นของราคามีปัจจัยสำคัญจากปริมาณข้าวขาวเมล็ดยาวที่มีจำหน่ายลดลง ขณะที่ผู้ประกอบการในตลาดระบุว่า ผู้ขายจำนวนมากชะลอการจำหน่าย เนื่องจากผลผลิตจากฤดูเก็บเกี่ยวปัจจุบันกำลังเข้าสู่ช่วงปลายฤดู โดยผู้ส่งออกในบางรายหนึ่งกล่าวว่า ขณะนี้อุปทานมีอยู่น้อยมาก โดยมีเพียงผู้ค้าและผู้ส่งออกรายใหญ่ที่ยังมีสต็อกอยู่เท่านั้นที่สามารถเสนอขายได้

ขณะเดียวกัน ราคาข้าวในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้ส่วนต่างกำไรของผู้ส่งออกลดลง ทำให้แรงจูงใจในการขายที่ระดับราคาปัจจุบันลดลง ผู้ส่งออกอีกรายหนึ่งในบางรายระบุว่า ต้นทุนในตลาดภายในประเทศอยู่ในระดับสูงมาก จึงเหลือกำไรสำหรับผู้ส่งออกค่อนข้างจำกัด และผู้ส่งออกมีความระมัดระวังในการเข้าซื้อข้าวที่ระดับราคาปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าราคาข้าวจะปรับตัวสูงขึ้น แต่ความต้องการจากฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นตลาดสำคัญของข้าวเมียนมาในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยยังพบการเสนอซื้อข้าวขาว 5% ในตลาด

ข้อมูลล่าสุดของ Myanmar Rice Federation ระบุว่า ในเดือนกรกฎาคม เมียนมาส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์จำนวน 126,416 ตัน คิดเป็น 74.3% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของเมียนมาในเดือนดังกล่าว

ผู้ค้ารายหนึ่งในย่างกุ้งกล่าวว่า ฟิลิปปินส์กำลังทยอยลดการพึ่งพาการนำเข้าจากเวียดนามเพียงแหล่งเดียว และกระจายแหล่งจัดซื้อไปยังประเทศอื่นมากขึ้น โดยปริมาณข้าวจากเวียดนามที่ส่งไปยังฟิลิปปินส์เพิ่มขึ้นในปีนี้ สะท้อนว่าผู้ซื้อเริ่มยอมรับข้าวจากเวียดนามมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในตลาดระบุว่า ฟิลิปปินส์ยังไม่ได้ออกใบอนุญาตด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary: SPS) ฉบับใหม่ ส่งผลให้ผู้ส่งออกเวียดนามสามารถทำสัญญาซื้อขายได้เฉพาะกับผู้ซื้อที่มีใบอนุญาตเดิมอยู่แล้ว ทำให้ผู้ซื้อที่ถือใบอนุญาตยังคงเป็นกลุ่มที่มีบทบาทในตลาด

ผู้ประกอบการในตลาดมองว่า ทิศทางราคาข้าวในระยะใกล้จะขึ้นอยู่กับความคืบหน้าของการเก็บเกี่ยวข้าวนาปีซึ่งคาดว่าจะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกันยายน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของความต้องการซื้อ

ทั้งนี้ Foreign Agricultural Service ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในปีการตลาด 2569/70 (มกราคม-ธันวาคม) จะลดลง 8.7% เมื่อเทียบกับปีก่อน เหลือประมาณ 2.1 ล้านตัน

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Inquirer.net รายงานว่าจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งฟิลิปปินส์ (Philippine Statistics Authority: PSA) ราคาเฉลี่ยค่าปลีกข้าวทั่วประเทศฟิลิปปินส์ปรับตัวสูงขึ้นในช่วงต้นเดือนสิงหาคม ก่อนเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวในเดือนกันยายน

รายงานล่าสุดของ PSA เกี่ยวกับราคาสินค้าเกษตรระบุว่า ในช่วงวันที่ 1-5 สิงหาคม ราคาข้าวสารขัดสีธรรมดา (Regular Milled Rice) เฉลี่ยอยู่ที่ 49.61 เปโซต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้น 22.16% จาก 40.61 เปโซต่อกิโลกรัม ในช่วงเดียวกันของปี 2568 นอกจากนี้ ราคาดังกล่าวยังสูงกว่าค่าเฉลี่ย 49.32 เปโซต่อกิโลกรัม ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม และ 49.30 เปโซต่อกิโลกรัม ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคมเล็กน้อย

การปรับตัวสูงขึ้นของราคาข้าวเกิดขึ้นในช่วงที่กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) เตรียมรับมือกับผลผลิตข้าวเปลือกในไตรมาส 3 ที่มีแนวโน้มลดลง โดยมีสาเหตุหลักจากผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño)

ก่อนหน้านี้ PSA คาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวเปลือกในไตรมาส 3 อาจลดลง 13.3% เหลือ 3.25 ล้านตัน ในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน เมื่อเทียบกับไตรมาส 2 ซึ่งผลผลิตข้าวเปลือกเพิ่มขึ้น 5.7% อยู่ที่ 4.63 ล้านตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 3,271,915 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,930 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 26.9% เมื่อเทียบกับ 2,577,398 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,245 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 381,367.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 251 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 442,866.49 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 420 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 63.5% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

- เดือนมีนาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 476,608.93 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 451 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 29.8% เมื่อเทียบกับ 367,117.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 505 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนเมษายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 412,227.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 426 ใบ) ลดลงประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับ 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 597,529.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 492 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 17.6% เมื่อเทียบกับ 508,013.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 573 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมิถุนายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2569) มีการนำเข้าจำนวน 477,758.53 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 431 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 32.4% เมื่อเทียบกับ 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกรกฎาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2569) มีการนำเข้าจำนวน 483,557.17 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 459 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 67.9% เมื่อเทียบกับ 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 304 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2569 ฟิlipปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,532,894.82 ตัน (สัดส่วน 77.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยไทยจำนวน 343,227.7 ตัน (สัดส่วน 10.5%) เมียนมาจำนวน 233,922.90 ตัน (สัดส่วน 7.1%) กัมพูชา 80,678 ตัน (สัดส่วน 2.5%) ปากีสถาน 68,313 ตัน (สัดส่วน 2.1%) อินเดีย 12,425.83 ตัน (สัดส่วน 0.4%) เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 48 ตัน และอิตาลี 4.9 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2569) มีจำนวนรวม 4,619 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 4,544,928.714 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.907 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 489 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 497,179.984 ตัน
- เดือนมีนาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 495 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 463,090.162 ตัน
- เดือนเมษายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 677 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 811,740.63 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 665 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 865,526.76 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,173 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 922,846.571 ตัน

- เดือนกรกฎาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้าน
สัญลักษณ์และสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,253 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 931,646.49 ตัน

สำนักข่าว Philippine News Agency (PNA) รายงานว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) เปิดเผยว่า ปริมาณอุปทานและราคาข้าวในประเทศจะไม่ได้รับผลกระทบ แม้ว่าสภาพอากาศที่ไม่
เอื้ออำนวยในช่วงที่ผ่านมาได้สร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวเปลือก (palay) ก็ตาม

ศูนย์ปฏิบัติการด้านการลดและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติของกระทรวงเกษตร (DA-Disaster Risk
Reduction and Management: DA-DRRM Operations Center) รายงานว่า ภาคการผลิตข้าวได้รับความ
เสียหายมากที่สุดในพื้นที่เกษตร คิดเป็นมูลค่า 1.07 พันล้านเปโซฟิลิปปินส์ จากปริมาณผลผลิตที่เสียหายประมาณ
29,482 ตัน เนื่องจากอิทธิพลร่วมของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่มีกำลังแรงขึ้น และพายุหมุนเขตร้อน Luis, Maymay
และ Neneng

นาย Arnel de Mesa ผู้ช่วยรัฐมนตรีและโฆษกกระทรวงเกษตร กล่าวว่า ปริมาณผลผลิตที่สูญเสียยังอยู่
ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับผลผลิตข้าวเปลือกทั้งหมดของประเทศ โดยให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์กับสำนักข่าว
Philippine News Agency ว่า ปริมาณดังกล่าวถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับผลผลิตข้าวเปลือกที่ฟิลิปปินส์เก็บเกี่ยว
ได้ประมาณ 20 ล้านตันต่อปี

นอกจากนี้ เขากล่าวว่า ผลผลิตข้าวเปลือกส่วนใหญ่ที่ได้รับความเสียหายเป็นเพียง ความเสียหายบางส่วน
ซึ่งหมายความว่ายังมีโอกาสที่จะฟื้นฟูผลผลิตกลับคืนมาได้ โดยฤดูเก็บเกี่ยวข้าวนาปีของฟิลิปปินส์มีกำหนดเริ่มขึ้น
ในช่วงกลางเดือนกันยายน และจะดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงเดือนพฤศจิกายน

สำหรับราคาข้าวในตลาดค้าปลีกภายในประเทศก็ยังไม่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายดังกล่าวเช่นกัน
โดยนาย de Mesa กล่าวว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่มีผลต่อราคาข้าวในตลาด และในความเป็นจริงราคาข้าวยังคง
ปรับลดลง

ข้อมูลจาก DA Bantay Presyo (Price Watch) ณ วันจันทร์ที่ 24 สิงหาคม 2569 ระบุว่า ราคาข้าวพ
รีเมียมที่ผลิตในประเทศในเขตเมโทรมะนิลาอยู่ที่ 45-62 เปโซต่อกิโลกรัม ขณะที่ราคาข้าวขัดสีดี (well-milled
rice) อยู่ที่ 48 เปโซต่อกิโลกรัม และข้าวขัดสีทั่วไป (regular milled rice) อยู่ที่ 45 เปโซต่อกิโลกรัม

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรได้ขอความร่วมมือจากประชาชนให้บริโภคข้าวอย่างรับผิดชอบ เพื่อลดการ
สูญเสียและการทิ้งข้าว โดยเดินหน้ารณรงค์ภายใต้โครงการ “Be Riceponsible”

นาย Francisco Tiu Laurel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ กล่าวว่า ประชาชนควรลดการทิ้ง
ข้าว เลือกบริโภคข้าวอย่างเหมาะสมและดีต่อสุขภาพ รวมทั้งสนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในประเทศ โดยระบุว่า
ข้าวทุกเมล็ดสะท้อนถึงแรงงานของเกษตรกรฟิลิปปินส์ และการลดการสูญเสีย การเลือกบริโภคอย่างเหมาะสม และ
การสนับสนุนข้าวที่ผลิตในประเทศ จะช่วยเสริมสร้างทั้งความเป็นอยู่ของเกษตรกรและความมั่นคงทางอาหารของ
ประเทศ

ด้าน Christopher Morales ปลัดกระทรวงเกษตรฝ่ายพัฒนาอุตสาหกรรมข้าว กล่าวว่า การบริโภคอย่าง
มีความรับผิดชอบมีความสำคัญเช่นเดียวกัน ขณะที่รัฐบาลและภาคอุตสาหกรรมข้าวภายในประเทศกำลังเร่งเพิ่ม
ผลผลิตข้าวเปลือกและลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว

เขากล่าวว่า การบริโภคอย่างมีวินัยมีความสำคัญ เพราะข้าวทุกเมล็ดที่สามารถลดการสูญเสียได้เท่ากับเป็นการเพิ่มปริมาณอาหารที่มีอยู่สำหรับประชาชน โดยไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่เพาะปลูก น้ำ ปัจจัยการผลิต หรือ ค่าใช้จ่ายในการผลิตเพิ่มเติม

เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรให้ข้อมูลดังกล่าวท่ามกลางปัญหาการสูญเสียข้าวในฟิลิปปินส์ที่มีขนาดค่อนข้างมาก โดยประเมินว่ามีปริมาณเทียบเท่าข้าวประมาณ 10.85 ล้านกระสอบ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 24.4 พันล้านเปโซต่อปี

ข้อมูลจาก PhilRice ระบุว่า ชาวฟิลิปปินส์แต่ละคนทิ้งข้าวสุกเฉลี่ยประมาณ 2 ช้อนโต๊ะต่อวัน ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วเท่ากับปริมาณข้าวที่สามารถนำไปเลี้ยงประชากรได้ประมาณ 5.17 ล้านคนต่อปี

นอกจากการบริโภคข้าวอย่างรับผิดชอบแล้ว กระทรวงเกษตรยังขอให้ประชาชนให้ความสำคัญกับการซื้อข้าวที่ผลิตในประเทศ เช่น ผลผลิตที่ที่ได้รับการรับรอง PhilGAP รวมถึงข้าวทางเลือกเพื่อสุขภาพ ได้แก่ ข้าวกล้อง ข้าวสี ข้าวดัชนีน้ำตาลต่ำ (low-glycemic index) และข้าวที่มีสังกะสีสูง ตลอดจนผลิตภัณฑ์ข้าวผสมข้าวโพด กล้วย saba มันเทศ และธัญพืช adlai ซึ่งมีใยอาหาร วิตามิน แร่ธาตุ และสารอาหารอื่น ๆ มากขึ้น

เมื่อวันจันทร์ที่ 24 สิงหาคม 2569 กระทรวงเกษตรระบุว่า ความเสียหายภาคการเกษตรจากฝนตกหนักในช่วงที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นเป็น 1.91 พันล้านเปโซ ภายหลังการลงพื้นที่ตรวจสอบความเสียหายเพิ่มเติม โดยภาคการผลิตข้าวได้รับความเสียหายมากที่สุด โดยมีผลผลิตเสียหาย 29,482 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1.07 พันล้านเปโซ

อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรยืนยันว่ารัฐบาลได้เตรียมมาตรการที่จำเป็นเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อผู้ผลิตอาหารภายในประเทศแล้ว โดยมีความช่วยเหลือภาคการเกษตรมูลค่าอย่างน้อย 273.66 ล้านเปโซ ครอบคลุมภาคส่วนต่างๆ ในจำนวนนี้เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับข้าว ข้าวโพด และพืชผัก มูลค่าประมาณ 237.99 ล้านเปโซ

นอกจากนี้ ยังมีเงินชดเชยจากการประกันภัยประมาณ 35.67 ล้านเปโซ สำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบการประมงที่ทำประกันภัยจำนวน 5,005 ราย ผ่าน Philippine Crop Insurance Corporation เกษตรกรยังสามารถเข้าถึงสินเชื่อดอกเบี้ย 0% วงเงินสูงสุด 25,000 เปโซต่อราย ภายใต้โครงการสินเชื่อ Survival and Recovery (SURE Loan) ซึ่งสามารถชำระคืนภายในระยะเวลา 3 ปี

ด้านองค์การอาหารแห่งชาติ (National Food Authority (NFA)) ได้แจกจ่ายข้าวสารจำนวน 3,631 กระสอบ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LGUs) ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ Ilocos, Cagayan, Central Luzon และ Mimaropa

นอกจากนี้ DA-DRRM ยังจัดตั้ง DA CAR Help Desks ที่ Benguet AgriPinoy Trading Center และ La Trinidad Vegetable Trading Post เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งเผยแพร่แนวทางป้องกันการเน่าเสียและการสูญเสียของพืชผลมูลค่าสูง และระดมความช่วยเหลือด้านโลจิสติกส์ผ่านการจัดส่งรถบรรทุก Kadiwa เพื่อสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ได้รับผลกระทบ

ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักข่าวซินหัว (Xinhua) รายงานว่า ผลผลิตข้าวต้นฤดู (Early rice) ของจีนในปี 2569 ยังคงทรงตัวในระดับสูง โดยมีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อน ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติจีน (National Bureau of Statistics: NBS) ระบุว่า ผลผลิตข้าวต้นฤดูอยู่ที่ 28.29 ล้านตัน ซึ่งยังคงสูงกว่า 28 ล้านตันเป็นปีที่ 6 ติดต่อกัน แม้ว่าจะลดลง 220,000 ตัน หรือ 0.8% จากปีก่อนก็ตาม

พื้นที่เพาะปลูกข้าวต้นฤดูเพิ่มขึ้น 22,000 ไร่ (mu) หรือประมาณ 1,467 เฮกตาร์ มาอยู่ที่ 71.164 ล้านไร่ ขณะที่ผลผลิตเฉลี่ยลดลง 0.8% มาอยู่ที่ 397.6 กิโลกรัมต่อไร่ ทั้งนี้ สภาพอากาศหลังการเพาะปลูกโดยทั่วไปเอื้ออำนวยต่อการผลิต แต่ในช่วงต่อมาเกิดฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องและพายุไต้ฝุ่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิตในพื้นที่เพาะปลูกสำคัญบางแห่งทางภาคใต้ของจีน

นายเว่ย์ เฟิงหัว (Wei Fenghua) เจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน กล่าวว่า รัฐบาลจีนได้เพิ่มมาตรการสนับสนุนการผลิตธัญพืชในปีนี้ โดยยังคง ราคาขั้นต่ำรับซื้อข้าวอินดิกาต้นฤดู (Early indica rice) และเงินอุดหนุนเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรม รวมถึงเพิ่มการสนับสนุนการหมุนเวียนพืชและมาตรการอื่น ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกรในการวางแผนเพาะปลูก

นอกจากนี้ จีนยังคงเดินหน้าพัฒนาศักยภาพการผลิตธัญพืช โดยได้พัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมมาตรฐานสูงแล้วกว่า 66.7 ล้านเฮกตาร์ ทั่วประเทศ และพันธุ์พืชที่พัฒนาขึ้นภายในประเทศมีสัดส่วนมากกว่า 95% ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด

สำนักงานสถิติแห่งชาติจีนระบุว่า ผลผลิตข้าวต้นฤดูที่ทรงตัว ประกอบกับผลผลิตธัญพืชฤดูร้อนที่เพิ่มขึ้นได้วางรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการเก็บเกี่ยวธัญพืชโดยรวมของจีนในปีนี้ โดยผลผลิตธัญพืชฤดูร้อน (Summer grain) ในปี 2569 อยู่ที่ 150.75 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.7% จากปีก่อน และเป็นครั้งแรกที่ผลผลิตธัญพืชฤดูร้อนของจีนสูงกว่า 150 ล้านตัน

ที่มา Oryza.com

ฮ่องกง

หน่วยงาน Trade and Industry Department ของฮ่องกง รายงานว่าในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-กรกฎาคม 2569) ฮ่องกงนำเข้าข้าวจากประเทศต่างๆรวมประมาณ 149,000 ตัน ลดลงประมาณ 0.8% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 150,200 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 โดยนำเข้าจากประเทศต่างๆ ดังนี้

1. ประเทศไทย จำนวนประมาณ 77,600 ตัน ลดลงประมาณ 8.9% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 85,200 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 70,500 ตัน ข้าวขาวประมาณ 2,600 ตัน และข้าวชนิดอื่นๆประมาณ 4,500 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 52.1% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด ลดลงประมาณ 8.1% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 56.7%

2. ประเทศเวียดนาม จำนวนประมาณ 29,700 ตัน ลดลง 5.4% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 31,400 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 26,000 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ 3,700 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 19.9% ลดลง 4.8% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 20.9%

3.ประเทศกัมพูชา จำนวนประมาณ 19,800 ตัน เพิ่มขึ้น 83.3% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 10,800 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 19,300 ตัน ข้าวขาว และข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ 500 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 13.3% เพิ่มขึ้น 84.7% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 7.2%

4.ประเทศจีน จำนวนประมาณ 11,000 ตัน ลดลง 4.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 11,500 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าว Yu Jien (ข้าวเหนียว) ประมาณ 9,200 ตัน และข้าว See Mew และอื่นๆ รวมจำนวน 1,800 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 67.4% ลดลง 3.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 7.7%

5.ประเทศญี่ปุ่น จำนวนประมาณ 6,200 ตัน ลดลง 21.5% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 7,900 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 4.2% ลดลง 20.8% ในช่วงเดียวกันของปี 2568

6.ประเทศอื่นๆรวมกันประมาณ 4,700 ตัน เพิ่มขึ้น 38.2% จากจำนวน 3,400 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 3.1% เพิ่มขึ้น 40.9% จากช่วงเดียวกันของปี 2568 ซึ่งอยู่ที่ 2.2%

สำหรับการส่งออก (Re-export) ไปยังประเทศอื่นๆ ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 มีปริมาณ 5,169 ตัน ลดลง 8.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,641 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยส่งไปยังมาเก๊าจำนวน 4,579 ตัน ลดลง 6.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,879 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังสหรัฐฯ 423 ตัน ลดลง 25.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 569 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังแคนาดา 127 ตัน ลดลง 5.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 135 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นต้น

ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2569 อ่องกงมีจำนวนผู้เก็บสต็อกข้าวที่ได้จดทะเบียนแล้ว (Registered stockholders of rice) จำนวน 211 ราย และมีสถานที่เก็บรักษาข้าวที่ได้รับอนุมัติ (Approved rice storage places) จำนวน 141 แห่ง สำหรับการเก็บข้าวในสต็อก (Closing stock (excluding reserve stock)) อ่องกงมีข้าวอยู่ในสต็อก ณ เดือนกรกฎาคม 2569 รวม 13,600 ตัน และมีสต็อกสำรอง (Reserve stock for the import period) จำนวน 10,500 ตัน

สำหรับอัตราการบริโภคข้าวเฉลี่ยในปี 2025 อยู่ที่ประมาณ 34 กิโลกรัมต่อคนต่อปี เท่ากับในปี 2024 ที่ 34 กิโลกรัมต่อคนต่อปี แต่ลดลง 24.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 45 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ในปี 2014

ทางด้านราคาข้าวเฉลี่ยที่อ่องกงนำเข้าจากประเทศต่างๆนั้น (Average Rice Import CIF (Cost Insurance Freight) Prices) ในเดือนกรกฎาคม 2569 ที่ผ่านมา ราคานำเข้าข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 8.37 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 8.35 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า ส่วนราคานำเข้าข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 4.85 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 4.98 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ในเดือนก่อนหน้า ราคานำเข้าข้าวจากจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 5.87 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดจาก 6.09 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า และราคานำเข้าข้าวหอมจากกัมพูชา (Cambodian Fragrant) อยู่ที่ 5.03 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 4.83 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

ขณะที่ราคาขายปลีกเฉลี่ย (Average Retail Prices) ในเดือนกรกฎาคม 2569 ที่ผ่านมา ราคาขายข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 13.60 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 13.85 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อน ส่วนราคาขายข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 13.52 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 13.33 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อน และราคาข้าวของจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 13.30 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มจาก 13.08 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

และราคาข้าวหอมจากกัมพูชา (Cambodian Fragrant) อยู่ที่ 11.27 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 11.80 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

ที่มา Trade and Industry Department

เกาหลีใต้

เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2569 บริษัท Korea Agro-Fisheries & Food Trade Corporation (KAFTC) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ได้ประกาศผลการประมูลข้าวภายใต้โควตาภาษี (TRQ) ครั้งที่ 6 ซึ่งปิดรับข้อเสนอเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2569

ตามประกาศ เกาหลีใต้จัดสรรข้าวได้รวม 167,441 ตัน โดยข้อเสนอที่ชนะการประมูลเป็นข้าวกล้องจากจีนและสหรัฐฯ โดยจีนได้รับการจัดสรร 117,439 ตัน เป็นข้าวกล้องเมล็ดสั้น (Short-grain Brown Rice) ในราคาที่ชนะการประมูลระหว่าง 895.40–899.55 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่สหรัฐฯ ได้รับการจัดสรร 50,002 ตัน เป็นข้าวกล้องเมล็ดกลาง (Medium-grain Brown Rice) ในราคาระหว่าง 843.39–922.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

นอกจากนี้ ข้าวจากสหรัฐฯ อีก 51,111 ตัน ไม่ได้รับการจัดสรร เนื่องจากข้อเสนอทั้ง 8 ล็อตไม่ผ่านการประมูล ประกอบด้วยข้าวกล้องเมล็ดกลางจำนวน 11,111 ตัน และข้าวสารเมล็ดกลางจำนวน 40,000 ตัน โดยแต่ละล็อตมีปริมาณระหว่าง 5,000–11,111 ตัน

ทั้งนี้ เกาหลีใต้ยังคงมีการนำเข้าข้าวภายใต้โควตา TRQ อย่างต่อเนื่อง โดยผลการประมูลครั้งนี้สะท้อนถึงความต้องการข้าวกล้องจากจีนและสหรัฐฯ ขณะที่ข้าวจากสหรัฐฯ บางส่วนยังไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้เพียงพอที่จะได้รับการจัดสรรในรอบดังกล่าว

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ประกาศการประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ครั้งที่ 4 ในวันที่ 28 สิงหาคม 2569 ซึ่งญี่ปุ่นกำหนดซื้อข้าวรวม 58,000 ตัน ประกอบด้วย

1. ข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากสหรัฐอเมริกาจำนวน 39,000 ตัน (3 ล็อตๆละ 13,000 ตัน) กำหนดส่งมอบระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน 2569 – 10 มกราคม 2570

2. ข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบระหว่างวันที่ 5 พฤศจิกายน 2569 – 15 ธันวาคม 2569

3. ข้าวสารขัดสีเมล็ดยาว (Long-Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากประเทศไทยจำนวน 7,000 ตัน กำหนดช่วงเวลาการส่งมอบ/การขนส่งทางเรือระหว่าง 15 พฤศจิกายน – 15 ธันวาคม 2569

รายละเอียดการประมูลสามารถตรวจสอบได้จากประกาศของกระทรวงเกษตร (MAFF) ที่

https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-495.pdf

ทั้งนี้ การประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ทั้ง 3 ครั้งก่อนหน้านี้ ญี่ปุ่นซื้อข้าวรวมทั้งสิ้น 132,500 ตัน โดยซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จำนวนรวม 108,000 ตัน ประกอบด้วยจากสหรัฐอเมริกา 96,000 ตัน และจากจีนจำนวน 12,000 ตัน ซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดยาว

(Long-Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากประเทศไทยจำนวนรวม 21,000 ตัน และซื้อข้าวเหนียวขัดสี เมล็ดยาว (Glutinous Rice (Long Grain)) จากไทยจำนวน 3,500 ตัน

สำนักข่าว VietnamPlus รายงานว่า ภาวะอุปทานข้าวที่ล้นตลาด กำลังกดดันราคาข้าวให้ร่วงลงต่ำกว่า ต้นทุนการผลิต โดยราคาข้าวในจังหวัดนิงาตะ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น ปรับตัวลดลงจนต่ำกว่า ต้นทุนการผลิตถึง 40% ซึ่งถือเป็นสถานการณ์ที่น่าจับตามอง และอาจส่งผลให้ราคาข้าวในพื้นที่อื่นของญี่ปุ่นปรับตัว ลดลงอย่างรุนแรงยิ่งขึ้น

องค์กรด้านการเกษตรซึ่งเป็นตัวแทนของภูมิภาคที่มีพื้นที่ปลูกข้าวใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น เตรียมจ่ายเงิน ล่วงหน้าสำหรับข้าวฤดูการผลิตปีนี้ลดลงประมาณ 40% จากปีก่อน ท่ามกลางภาวะอุปทานส่วนเกินในระดับสูงเป็น ประวัติการณ์ ส่งผลให้ราคาข้าวลดลงต่ำกว่าต้นทุนการผลิต

เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2569 สาขานิชาตะของสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (Japan Agricultural Cooperatives: JA) กำหนดเงินจ่ายล่วงหน้าสำหรับข้าวกล้องพันธุ์โคชิฮิการิ (Koshihikari) ขนาด 60 กิโลกรัม ให้แก่เกษตรกรสมาชิกที่ประมาณ 18,500 เยน (116 ดอลลาร์สหรัฐ) ลดลงจากต้นทุนการผลิตที่องค์กรใน ภาควัตถุเกษตรกรรมประเมินไว้ที่ 20,535 เยน สาเหตุสำคัญที่ทำให้ราคาปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วจากระดับสูงในปี ก่อนคือ ภาวะอุปทานข้าวล้นตลาด และสถานการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries) ระบุว่า สต็อกข้าวภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2569 อยู่ที่ระดับสูงเป็นประวัติการณ์ 2.43 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 57% เมื่อเทียบกับปีก่อน และสูงกว่าระดับปกติที่ประมาณ 1.8-2.0 ล้านตันอย่างมาก

ภาวะราคาข้าวพุ่งสูงจากการขาดแคลนอุปทานในปีก่อน ส่งผลให้ผู้บริโภคลดการบริโภคข้าว และทำให้ ข้าวจากผลผลิตปี 2568 จำนวนมากยังคงค้างอยู่ในตลาด ขณะเดียวกันข้าวจำนวน 590,000 ตัน ที่รัฐบาลนำออก จากคลังสำรองในช่วงดังกล่าวก็มีส่วนทำให้ปริมาณสต็อกข้าวเพิ่มขึ้น

แม้ตลาดจะเผชิญภาวะอุปสงค์และอุปทานไม่สมดุล แต่เกษตรกรยังคงมีแรงจูงใจที่จะเพิ่มผลผลิต โดยคาด ว่าผลผลิตข้าวในปีนี้จะอยู่ที่ 7.32 ล้านตัน สูงกว่าความต้องการสูงสุดที่กระทรวงเกษตรฯ คาดการณ์ที่ 7.11 ล้านตัน

ในจังหวัดนิงาตะ ซึ่งฤดูเก็บเกี่ยวดำเนินไปจนถึงช่วงกลางเดือนสิงหาคม เกษตรกรบางส่วนคาดว่าจะได้ ผลผลิตในระดับสูงกว่าปกติ โดยเมื่อรวมกับสต็อกข้าวที่อยู่ในระดับสูงอยู่แล้ว กระทรวงเกษตรฯ ประเมินว่า ผลผลิต ที่เพิ่มขึ้นในปีนี้อาจทำให้สต็อกข้าวภาคเอกชนเพิ่มขึ้นเป็น 2.81 ล้านตัน ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2570 ซึ่งเป็นปัจจัย สำคัญที่กดดันให้สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่นปรับลดราคารับซื้อข้าวจากเกษตรกร

สาขานิชาตะของกลุ่มสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่นระบุเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2569 ว่าท่ามกลาง ภาวะอุปสงค์และอุปทานที่ผันผวนลงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับแนวโน้มตลาดเพิ่ม สูงขึ้น โดยสะท้อนจากการที่ผู้ซื้อยังไม่มีการทำสัญญาซื้อข้าวล่วงหน้า นอกจากนี้ เงินจ่ายล่วงหน้าที่คาดการณ์ สำหรับข้าวต้นฤดูในภูมิภาคคิวชูและชิโกกุยังปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยจังหวัดคาโกชิมะและมิยาซากิมีเงิน จ่ายล่วงหน้าลดลงประมาณ 20% และ 40% ตามลำดับ

การที่ราคาข้าวในจังหวัดนิงาตะ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวสำคัญที่สุดของญี่ปุ่น ลดลง 40% จนต่ำกว่าต้นทุน การผลิต คาดว่าจะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ และอาจทำให้ราคาข้าวในพื้นที่อื่น เช่น ภูมิภาคโทโฮกุ ปรับตัว ลดลงอย่างรุนแรงตามไปด้วย ขณะเดียวกัน ความขัดแย้งในตะวันออกกลางส่งผลให้ราคาปุ๋ยและวัสดุการผลิตอื่นๆ

ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น และอาจทำให้เกษตรกรจำนวนมากเผชิญความยากลำบากจนต้องออกจากภาคการผลิตข้าว

การปรับลดเงินจ่ายล่วงหน้าที่จะประเมินโดยกลุ่มสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยได้ส่งผลโดยตรงต่อราคาข้าวในตลาดค้าปลีก โดยมีการคาดการณ์ว่า ข้าวโคชิฮิคาริที่เก็บเกี่ยวในจังหวัดนิงาตะในปีนี้อาจมีราคาจำหน่ายประมาณ 3,000 เยนต่อถุง 5 กิโลกรัม ราคาดังกล่าวจะต่ำกว่าราคาช่วงฤดูใบไม้ร่วงของปีก่อนเกือบ 2,000 เยน ซึ่งนับเป็นข่าวดีสำหรับผู้บริโภคที่กำลังเผชิญกับภาวะเงินเฟ้อ

อย่างไรก็ตาม จากการที่ความต้องการบริโภคลดลง ผู้ประกอบการจะต้องจำหน่ายข้าวใหม่ในขณะที่ยังมีข้าวจากผลผลิตปีก่อนเหลืออยู่ในสต็อกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การลดลงของราคาข้าวในปี 2569 จึงมีแนวโน้มกดดันให้ราคาข้าวจากผลผลิตเก่าปรับตัวลดลงตามไปด้วย

เว็บไซต์ข่าว Nippon.com รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลอุปสงค์และอุปทานด้านอาหารในปีงบประมาณ 2568 จากกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (MAFF) ว่า ญี่ปุ่นเผชิญภาวะข้าวขาดแคลน ฤดูอัตราพึ่งพาตนเองด้านอาหารแต่ละระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ โดยอัตราพึ่งพาตนเองด้านอาหารของญี่ปุ่นเมื่อคำนวณตามปริมาณแคลอรี ลดลงแต่ละระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 37.11% ในปีงบประมาณ 2568 โดยมีสาเหตุสำคัญจากภาวะข้าวขาดแคลนภายในประเทศ ซึ่งส่งผลให้ญี่ปุ่นต้องเพิ่มการนำเข้าข้าวซึ่งเป็นอาหารหลัก

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) เผยข้อมูลว่า อัตราพึ่งพาตนเองด้านอาหารของญี่ปุ่นเมื่อคำนวณตามปริมาณแคลอรีในปีงบประมาณ 2568 (เมษายน 2568-มีนาคม 2569) ลดลงเหลือ 37.11% ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ แม้ว่าอัตราดังกล่าวเคยอยู่ในช่วง 37% มาแล้ว แต่ระดับในปีงบประมาณ 2568 ยังต่ำกว่าสถิติเดิมที่ 37.15% ในปีงบประมาณ 2563

ปัจจัยสำคัญมาจากภาวะขาดแคลนข้าวและราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว ส่งผลให้การบริโภคผลผลิตภายในประเทศลดลง และการนำเข้าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยรวมถึงข้าวจากรัฐแคลิฟอร์เนียของสหรัฐฯ ที่วางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตรายใหญ่ของญี่ปุ่น ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดเป้าหมายเพิ่มอัตราพึ่งพาตนเองด้านอาหารตามปริมาณแคลอรีเป็น 45% ภายในปีงบประมาณ 2573 แต่เป้าหมายดังกล่าวยังคงอยู่ห่างไกล แม้จะไม่เน้นรวมผลกระทบจากภาวะขาดแคลนข้าวก็ตาม

ในขณะเดียวกัน อัตราพึ่งพาตนเองด้านอาหารเมื่อคำนวณตามมูลค่าการผลิตเพิ่มขึ้น 2 จุดเปอร์เซ็นต์ เป็น 66% โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากราคาข้าวภายในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้น อัตราพึ่งพาตนเองดังกล่าวคำนวณโดยไม่นับรวมผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ที่ผลิตโดยใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์นำเข้า เพื่อสะท้อนผลผลิตที่เกิดจากทรัพยากรภายในประเทศอย่างแท้จริง ขณะที่อัตราการผลิตภายในประเทศไม่ได้คำนึงถึงระดับการพึ่งพาอาหารสัตว์นำเข้า โดยถือว่าผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่เลี้ยงภายในญี่ปุ่นทั้งหมดเป็นผลผลิตภายในประเทศ ความแตกต่างระหว่างตัวชี้วัดทั้งสองจึงสะท้อนระดับการพึ่งพาอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

นอกจากผลผลิตภายในประเทศแล้ว การบริโภคพลังงานจากอาหารต่อหัวต่อวันของประชากรญี่ปุ่นยังพึ่งพาการนำเข้าจากสหรัฐฯ แคนาดา และออสเตรเลีย ในสัดส่วนสูง เมื่อพิจารณาตามมูลค่าการผลิต ญี่ปุ่น สหรัฐฯ จีน และออสเตรเลีย มีสัดส่วนรวมกันถึง 82% ของทั้งหมด

อัตราพึ่งพาตนเองด้านอาหารเมื่อคำนวณตามปริมาณแคลอรีของแคนาดาและออสเตรเลียอยู่ในระดับสูงกว่า 100% เนื่องจากทั้งสองประเทศมีประชากรไม่มาก ขณะที่มีการผลิตธัญพืชและเมล็ดพืชน้ำมันในปริมาณสูง

ส่วนอิตาลีซึ่งเป็นผู้ส่งออกฝักและผลไม้ที่มีมูลค่าสูง มีอัตราพึ่งพาตนเองในระดับสูงเมื่อคำนวณตามมูลค่าการผลิต อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นยังคงมีอัตราพึ่งพาตนเองทั้งในด้านแคลอรีและมูลค่าการผลิตอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องในสัปดาห์นี้ และระดับสูงสุดในรอบ 1 ปี จากความต้องการซื้อที่เพิ่มขึ้นจากประเทศในแอฟริกา ประกอบกับความกังวลต่อผลผลิตข้าวฤดูใหม่ เนื่องจากปริมาณฝนในช่วงมรสุมต่ำกว่าปกติ โดยราคาข้าวหนึ่ง 5% ของอินเดียอยู่ที่ 364-369 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจาก 362-368 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ในสัปดาห์ก่อน ขณะที่ข้าวขาว 5% ของอินเดียมีราคาอยู่ที่ 360-365 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจาก 359-364 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ในสัปดาห์ก่อน

ผู้ส่งออกข้าวในเมืองโกลกาทารายหนึ่งกล่าวว่า ความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตกำลังเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณฝนที่ขาดแคลนยังคงขยายตัว โดยขณะนี้ผลผลิตข้าวต้องการความชื้นอย่างเพียงพอ แต่หลายรัฐยังคงมีปริมาณฝนไม่เพียงพอ ทั้งนี้ อินเดียมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 13% นับตั้งแต่เริ่มฤดูมรสุมเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2569

อินเดียยกเลิกมาตรการห้ามส่งออกข้าวสาลีโดยมีผลทันที เพื่อเปิดทางให้สามารถกลับมาส่งออกข้าวสาลีไปยังตลาดต่างประเทศได้อีกครั้ง หลังจากการส่งออกถูกจำกัดเป็นส่วนใหญ่มาตั้งแต่ปี 2565 โดย กรมการค้าต่างประเทศอินเดีย (Directorate General of Foreign Trade: DGFT) ได้ปรับนโยบายการส่งออกข้าวสาลีเป็นส่งออกได้โดยเสรี (Free) ซึ่งครอบคลุมข้าวสาลี ข้าวสาลีดูรัม แป้งสาลี และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงที่อุปทานข้าวสาลีในตลาดโลกกำลังเผชิญแรงกดดันอีกครั้ง จากการหยุดชะงักของการส่งออกจากรัสเซียและยูเครน ท่ามกลางการโจมตีที่ทวีความรุนแรงขึ้นต่อท่าเรือและเรือพาณิชย์ในทะเลดำ ขณะที่ปริมาณข้าวสาลีของอินเดียปรับตัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยผลผลิตฤดูเก็บเกี่ยวล่าสุดทำสถิติสูงสุดที่ 120.6 ล้านตัน ขณะที่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ว่าสต็อกข้าวสาลีของอินเดียจะเพิ่มขึ้นและระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ณ สิ้นฤดูการผลิตปี 2569/70

ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงนโยบายครั้งนี้อาจเปิดโอกาสให้อินเดียเพิ่มการส่งออกข้าวสาลีไปยังประเทศผู้นำเข้าใน เอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง ซึ่งอาจช่วยผ่อนคลายแรงกดดันด้านอุปทานในตลาดโลกได้

ทั้งนี้ อินเดียเคยก้าวขึ้นมาเป็นผู้ส่งออกข้าวสาลีรายสำคัญของโลกในช่วงสั้น ๆ หลังเกิดสงครามในปี 2565 แต่ได้ออกมาตรการจำกัดการส่งออกในเวลาต่อมา เนื่องจากความกังวลด้าน ความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ

ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce and Industry), กรมการพาณิชย์ (Department of Commerce) ระบุว่า ในเดือนมิถุนายน 2569 อินเดียส่งออกข้าวรวม 1,899,448 ตัน เพิ่มขึ้น 25.0% เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนที่มีปริมาณ 1,519,800 ตัน ขณะที่การส่งออกข้าวในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569 มีปริมาณรวม 12,265,858 ตัน เพิ่มขึ้น 5.0% จาก 11,682,306 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเภท ในเดือนมิถุนายน 2569 อินเดียส่งออกข้าวเปลือก (Rice in Husk/Paddy or Rough Rice) จำนวน 15,794 ตัน ลดลง 19.6% จาก 19,643 ตันในเดือนเดียวกันของปีก่อน และมีปริมาณส่งออกสะสมในช่วง 6 เดือนแรกของปี 245,984 ตัน ลดลง 23.5% จาก 321,669 ตัน

ส่วนข้าวกล้อง (Husked/Brown Rice) มีปริมาณส่งออกในเดือนมิถุนายน 2569 จำนวน 1,476 ตัน ลดลง 21.0% จาก 1,869 ตัน และมีปริมาณส่งออกสะสม 10,828 ตัน ลดลง 71.9% จาก 38,467 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน

สำหรับข้าวสาร (Semi/Wholly Milled Rice, Whether or Not Polished/Glazed) อินเดียส่งออกในเดือนมิถุนายน 2569 จำนวน 1,596,895 ตัน เพิ่มขึ้น 10.0% จาก 1,452,367 ตันในเดือนมิถุนายน 2568 อย่างไรก็ตาม ปริมาณส่งออกสะสมในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569 อยู่ที่ 10,921,361 ตัน ลดลงเล็กน้อย 1.3% จาก 11,063,477 ตัน

ขณะที่ข้าวหัก (Broken Rice) มีการขยายตัวอย่างโดดเด่น โดยอินเดียส่งออกในเดือนมิถุนายน 2569 จำนวน 285,282 ตัน เพิ่มขึ้นถึง 521.2% จาก 45,921 ตันในเดือนเดียวกันของปีก่อน และมีปริมาณส่งออกสะสมในช่วง 6 เดือนแรกของปี 1,087,684 ตัน เพิ่มขึ้น 320.5% จาก 258,693 ตัน

โดยภาพรวม การส่งออกข้าวของอินเดียในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569 เพิ่มขึ้น 5.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีข้าวสารและข้าวหักเป็นกลุ่มหลักที่สนับสนุนการขยายตัวของการส่งออก ขณะที่การส่งออกข้าวเปลือกและข้าวกล้องปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

จากข้อมูลการส่งออกข้าวของอินเดียในเดือนมิถุนายน 2569 พบว่า อินเดียส่งออกข้าวรวม 1,899,448 ตัน เพิ่มขึ้น 25.0% จาก 1,519,800 ตัน ในเดือนมิถุนายน 2568 โดยตลาดส่งออกสำคัญส่วนใหญ่มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน สะท้อนถึงความต้องการข้าวอินเดียในตลาดต่างประเทศที่ยังอยู่ในระดับสูง

เบนินเป็นตลาดส่งออกข้าวสำคัญที่สุดของอินเดียในเดือนมิถุนายน 2569 โดยนำเข้า 208,667 ตัน เพิ่มขึ้น 43.6% จาก 145,291 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน รองลงมา ได้แก่ เซเนกัล 160,011 ตัน เพิ่มขึ้นถึง 1,308.8% จาก 11,358 ตัน และ จีน 96,720 ตัน เพิ่มขึ้น 246.9% จาก 27,884 ตัน ขณะที่ ซาอุดีอาระเบีย นำเข้า 92,790 ตัน ลดลง 5.6% และ เวียดนาม นำเข้า 80,520 ตัน เพิ่มขึ้น 94.5%

นอกจากนี้ ตลาดที่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างโดดเด่น ได้แก่ แคมเอรูน 70,063 ตัน เพิ่มขึ้นถึง 18,774.6% จากเพียง 371 ตันในเดือนมิถุนายน 2568, เยเมน 62,135 ตัน เพิ่มขึ้น 159.7%, จอร์แดน 60,001 ตัน เพิ่มขึ้น 577.0%, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 57,015 ตัน เพิ่มขึ้น 7.4%, และ โซมาเลีย 55,719 ตัน เพิ่มขึ้น 102.9% ขณะที่ โกตดิวัวร์ นำเข้า 49,629 ตัน เพิ่มขึ้น 22.5% และ มาเลเซีย 43,037 ตัน เพิ่มขึ้น 28.5%

สำหรับตลาดที่มีปริมาณนำเข้าลดลง ได้แก่ อิรัก 60,944 ตัน ลดลง 13.4%, โตโก 59,463 ตัน ลดลง 20.6%, โมซัมบิก 54,422 ตัน ลดลง 8.8%, อิหร่าน 45,198 ตัน ลดลง 50.2%, บังกลาเทศ 33,304 ตัน ลดลง 63.7% และ เนปาล 32,532 ตัน ลดลง 5.2%

ขณะที่การส่งออกไปยังตลาดอื่นๆ รวมกันอยู่ที่ 497,239 ตัน ลดลง 11.4% จาก 561,331 ตันในเดือนมิถุนายน 2568 โดยภาพรวม การส่งออกข้าวของอินเดียในเดือนมิถุนายน 2569 ที่เพิ่มขึ้นถึง 25.0% ได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายตัวของตลาดในแอฟริกา ตะวันออกกลาง และเอเชียหลายประเทศ โดยเฉพาะเซเนกัล จีน แคมเอรูน และจอร์แดน ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าอย่างโดดเด่น

ทั้งนี้ ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2569 (มกราคม-มิถุนายน 2569) อินเดียส่งออกข้าวไปยังตลาดต่างประเทศรวม 12,265,858 ตัน เพิ่มขึ้น 5.0% จาก 11,682,306 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 สะท้อนว่าการส่งออกข้าวของอินเดียยังขยายตัวได้ แม้ตลาดสำคัญบางแห่งจะมีปริมาณนำเข้าลดลง โดยส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ดังนี้

เบนิน (Benin) เป็นตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญที่สุดของอินเดียในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2569 โดยนำเข้า 1,298,709 ตัน เพิ่มขึ้น 35.3% จาก 959,873 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน รองลงมา ได้แก่ โตโก (Togo) นำเข้า 616,979 ตัน เพิ่มขึ้น 43.7% และ ซาอุดีอาระเบีย (Saudi Arabia) นำเข้า 654,927 ตัน แม้จะลดลง 19.4% จากปีก่อน ขณะที่บังกลาเทศ (Bangladesh) นำเข้า 543,738 ตัน ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ 44.1%

ตลาดที่มีการขยายตัวโดดเด่น ได้แก่ เซเนกัล (Senegal) ซึ่งนำเข้า 542,401 ตัน เพิ่มขึ้นถึง 140.6%, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates) นำเข้า 540,582 ตัน เพิ่มขึ้น 40.7% และ จีน (China) นำเข้า 499,128 ตัน เพิ่มขึ้นถึง 226.9% จาก 152,701 ตันในช่วงเดียวกันของปี 2568 นอกจากนี้ เวียดนาม (Vietnam) นำเข้า 349,341 ตัน เพิ่มขึ้น 32.9% และ จอร์แดน (Jordan) นำเข้า 346,336 ตัน เพิ่มขึ้นอย่างมากถึง 434.0%

สำหรับตลาดอื่นที่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ โซมาเลีย (Somalia) 331,832 ตัน เพิ่มขึ้น 10.4%, โมซัมบิก (Mozambique) 297,010 ตัน เพิ่มขึ้น 40.1%, เคนยา (Kenya) 275,184 ตัน เพิ่มขึ้น 24.1%, เยเมน (Yemen) 243,815 ตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อย 0.6% และ จิบูตี (Djibouti) 204,384 ตัน เพิ่มขึ้น 84.5%

ในทางตรงกันข้าม ตลาดที่มีการนำเข้าข้าวจากอินเดียลดลง ได้แก่ อิหร่าน (Iran) ซึ่งนำเข้า 484,784 ตัน ลดลง 18.3%, กินี (Guinea) 469,317 ตัน ลดลง 24.2%, โกตดิวัวร์ (Côte d'Ivoire) 440,092 ตัน ลดลง 17.2%, เนปาล (Nepal) 366,337 ตัน ลดลง 19.5%, อิรัก (Iraq) 317,676 ตัน ลดลง 42.5% และ ไลบีเรีย (Liberia) 215,772 ตัน ลดลง 39.9%

โดยรวม การส่งออกข้าวของอินเดียในช่วงมกราคม-มิถุนายน 2569 เพิ่มขึ้น 583,552 ตัน หรือ 5.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยการขยายตัวของตลาดในแอฟริกา ตะวันออกกลาง และจีน ช่วยชดเชยการลดลงของการส่งออกไปยังตลาดสำคัญบางแห่ง โดยเฉพาะบังกลาเทศ อิหร่าน อิรัก และกินี

ตามรายงานของสำนักข่าว The Indian Express การส่งออกข้าวบาสมาดิของอินเดียไปยังออสเตรเลียยังคงเผชิญปัญหาด้านการขนส่ง หลังจากทางการออสเตรเลียระงับใบอนุญาตของผู้ให้บริการมยาสินค้าหลายรายของอินเดีย

สถานการณ์ดังกล่าวทำให้สินค้าข้าวที่อยู่ระหว่างการขนส่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดความล่าช้าและมีค่าใช้จ่ายในการมยาสินค้าเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ออสเตรเลีย ไม่ได้ประกาศห้ามนำเข้าข้าวบาสมาดิจากอินเดีย

มีรายงานว่าตู้คอนเทนเนอร์ข้าวบาสมาดิได้รับผลกระทบมากกว่า 250 ตู้ โดยผู้ส่งออกกังวลว่าข้าวที่ผ่านพิธีการมยาสินค้าโดยหน่วยงานที่ถูกระงับใบอนุญาตอาจต้องเผชิญกับความล่าช้า การมยาสินค้าใหม่ หรือข้อกำหนดด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานเพิ่มเติม ทั้งนี้ การมยาสินค้าใหม่อาจเพิ่มต้นทุนให้แก่ผู้ส่งออกประมาณ 700-1,200 ดอลลาร์ต่อตู้คอนเทนเนอร์

ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงที่การส่งออกข้าวบาสมาดิของอินเดียไปออสเตรเลียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในช่วง มิถุนายน 2568-พฤษภาคม 2569 อินเดียส่งออกข้าวบาสมาดิไปออสเตรเลียประมาณ 72,422 ตัน มูลค่า 734.9 ล้านบาท หรือประมาณ 86 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งส่งออก 60,177 ตัน มูลค่า 607.2 ล้านบาท

ดังนั้น สถานการณ์ดังกล่าวจึงเป็น ปัญหาด้านมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพและการรับรองเอกสารที่ส่งผลกระทบต่อการค้าข้าวบาสมาดิระหว่างอินเดียกับออสเตรเลียอย่างต่อเนื่อง มากกว่าจะเป็นมาตรการจำกัดการนำเข้าครั้งใหม่ โดยประเด็นเร่งด่วนสำหรับผู้ส่งออกคือการเร่งดำเนินพิธีการปล่อยสินค้าที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการบริหารต้นทุนและความล่าช้าที่อาจเกิดขึ้นจากการมยาสินค้าใหม่หรือการจัดหาใบรับรองฉบับใหม่

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (Department of Agriculture and Farmers Welfare) ระบุว่า ภาคการผลิตข้าวของอินเดียกำลังเผชิญความท้าทายด้านผลิตภาพ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อพื้นที่ชะลอตัวลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ข้อมูลระบุว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของผลผลิตข้าวลดลงจาก 9.4% ในปี 2544/45 และ 5.9% ในปี 2548/49 เหลือเพียง 1.6% ในปี 2566/67 และ 2567/68 ก่อนลดลงเหลือ 0.5% ในปี 2568/69 ซึ่งผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 2,915 กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ แม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวในปี 2568/69 จะเพิ่มขึ้น 3.1% แต่การขยายตัวของผลผลิตกลับชะลอลงเหลือ 2.6% หลังจากผลผลิตทะลุ 150 ล้านตันในปี 2567/68

ท่ามกลางสถานการณ์ดังกล่าว อินเดียจึงหันมาใช้เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ขั้นสูง รวมถึงเทคโนโลยีตัดต่อจีโนม (genome editing) โดยในปี 2568 ได้พัฒนาข้าว 2 สายพันธุ์ ได้แก่ DRR Dhan 100 (Kamala) และ Pusa Rice DST1 ซึ่งคาดว่า Pusa Rice DST1 จะได้รับการนำออกสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ในฤดูรabi (rabi season)ที่กำลังจะมาถึง ขณะที่ DRR Dhan 100 ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นประมาณ 19% ในการทดลอง ส่วน Pusa Rice DST1 ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นภายใต้สภาวะแห้งแล้งและดินเค็ม

อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมเห็นว่า การปรับปรุงพันธุ์เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะเพิ่มผลิตภาพข้าวของประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้เชี่ยวชาญจาก Federation of Seed Industry of India (FSII) ระบุว่า ข้าวลูกผสมมีสัดส่วนมากกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่เพาะปลูกข้าวในจีนและสหรัฐฯ ขณะที่อินเดียมีสัดส่วนเพียง 7-8% และอินเดียจำเป็นต้องพัฒนาข้าวลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ทั่วไปมากกว่า 25% พร้อมทั้งยังคงรักษาคุณภาพเมล็ดข้าวที่ตลาดต้องการและความสามารถในการทนต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง

ขณะเดียวกัน นักวิเคราะห์จาก Arya.ag เน้นว่า การใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีศักยภาพสูงจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กับการเพาะปลูกที่เหมาะสมและตรงตามช่วงเวลา การจัดการธาตุอาหารอย่างสมดุล การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ทดแทน รวมถึงการเสริมสร้างระบบส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร

เนื่องจากอินเดียคาดว่าจะต้องมีข้าวเพิ่มขึ้นอีก 15-20 ล้านตัน ภายในช่วงกลางทศวรรษหน้า ผู้เชี่ยวชาญจึงเห็นว่า การเพิ่มผลผลิตในอนาคตควรมาจากการยกระดับผลผลิตต่อพื้นที่เป็นหลัก มากกว่าการขยายพื้นที่เพาะปลูก โดยมีเป้าหมายเพิ่มผลิตภาพข้าวให้อยู่ในช่วง 3,600-6,000 กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ ทั้งนี้ การบรรลุเป้าหมายระดับสูงจะต้องอาศัยพันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูงและทนต่อสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาระบบชลประทาน การปรับปรุงเทคนิคการเพาะปลูก ตลอดจนการยกระดับความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า สมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งรัฐฉัตตีสครห์ (Rice Exporters Association of Chhattisgarh: TREACG) เรียกร้องให้รัฐบาลตรึงการกระทรวงพาณิชย์ของอินเดียเข้ามาแทรกแซงกรณีเงินระงับการขึ้นทะเบียนผู้ส่งออกข้าวอินเดีย 7 ราย หลังจากจีนอ้างว่าตรวจพบสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม (GMO) ในข้าวที่ส่งออกไปยังจีน ตามรายงานของ

สมาคมฯ ระบุว่า อินเดียไม่อนุญาตให้มีการเพาะปลูกข้าวดัดแปลงพันธุกรรมในเชิงพาณิชย์ และสินค้าที่ไม่ได้รับผลกระทบได้ผ่านการตรวจวิเคราะห์และรับรองว่าไม่ใช่ GMO ตามข้อกำหนดก่อนการส่งออกแล้ว

TREACG เรียกร้องให้หน่วยงานของอินเดียและจีนจัดให้มีการทบทวนทางเทคนิคร่วมกันโดยเร็ว เพื่อพิจารณาความแตกต่างในขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง วิธีการตรวจวิเคราะห์ แนวทางปฏิบัติของห้องปฏิบัติการ ตลอดจน

มาตรฐานที่ใช้บังคับ โดยเห็นว่าการแก้ไขปัญหาค่าขึ้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และมีความโปร่งใส จะช่วยให้สามารถ คำนวณการขึ้นทะเบียนของผู้ส่งออกที่ได้รับผลกระทบ และป้องกันไม่ให้ข้อพิพาทในลักษณะเดียวกันส่งผลกระทบต่อ การค้าข้าวระหว่างอินเดียและจีนในอนาคต

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่มาตรการด้านคุณภาพและการตรวจสอบที่มี มาตรการทางภาษี (non-tariff/quality-control barrier) อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกข้าวอินเดียไปยังจีน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกที่เกี่ยวข้องและความต่อเนื่องของการค้าข้าวระหว่างสองประเทศ โดยในเบื้องต้น จีน ได้ปฏิเสธข้าวอินเดียจำนวน 3 ล็อตในเดือนมีนาคม และต่อมาได้เพิ่มผู้ส่งออกอีก 4 ราย เข้าไปในรายชื่อที่ถูกระงับ หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียนรวมเป็น 7 ราย

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า รัฐบาลอินเดียกำหนดราคาสำรอง (Reserve Price) ที่ 2,100 รูปีต่อควินทัล (100 กิโลกรัม) สำหรับการจำหน่ายข้าวหัก (Broken Rice) ให้แก่ผู้ซื้อทุกราย ภายใต้โครงการ จำหน่ายสินค้าเกษตรในตลาดเปิดภายในประเทศ (Open Market Sale Scheme–Domestic: OMSS-D) สำหรับ ไตรมาส กรกฎาคม–กันยายน โดยการกำหนดราคาดังกล่าวเป็นไปตามมติของคณะกรรมการกำหนดราคาสำรอง แบบพลวัต (Dynamic Reserve Price Committee) ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2569

นับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลอินเดียกำหนดราคาสำรองสำหรับข้าวหักภายใต้โครงการดังกล่าว โดยกระทรวง กิจการผู้บริโภค อาหาร และการกระจายสาธารณะ (Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution) ระบุว่า ราคาสำรองที่ 2,100 รูปีต่อควินทัล จะใช้กับทั้งข้าวหักดิบ (Raw Resultant Broken Rice) และข้าวหักนึ่ง (Parboiled Resultant Broken Rice) สำหรับไตรมาสกรกฎาคม–กันยายน ทั้งนี้ ราคาดังกล่าวจะใช้ กับการประมูลที่ดำเนินการจนถึงวันที่ 30 กันยายน โดยไม่ขึ้นอยู่กัช่วงเวลาที่มีการรับมอบข้าวจริง

สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานว่า อินเดียมีสต็อกข้าวอยู่ในระดับเพียงพอในเดือนสิงหาคม 2569 ขณะที่สต็อกภาคเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยสต็อกข้าวของรัฐบาลในเดือนสิงหาคม 2569 อยู่ที่เกือบ 40 ล้านตัน ทรงตัวจากเดือนก่อน ขณะที่ USDA ประเมินสต็อกข้าวคงเหลือของอินเดียในเดือนสิงหาคม 2569 ที่ 54 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 50 ล้านตันในเดือนมิถุนายน

สถานการณ์สต็อกข้าวของอินเดียปรับตัวแข็งแกร่งขึ้นในเดือนสิงหาคม 2569 โดยทั้งสต็อกข้าวของรัฐบาล และภาคเอกชนยังคงอยู่ในระดับเพียงพอ โดยสต็อกข้าวที่รัฐบาลถือครองอยู่ที่ 39.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 39.3 ล้านตันในเดือนมิถุนายน ขณะที่สต็อกของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 14.2 ล้านตัน จาก 10.7 ล้านตัน ในช่วงเดียวกัน

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ประเมินว่าสต็อกข้าวคงเหลือของอินเดียเพิ่มขึ้นเป็น 54 ล้านตัน จาก 50 ล้านตันในเดือนมิถุนายน และ 46 ล้านตันในเดือนสิงหาคม 2568 ระดับสต็อกดังกล่าวทำให้อินเดีย มีปริมาณสำรองเพียงพอก่อนเข้าสู่ฤดูรับซื้อข้าวฤดู Kharif รอบใหม่ และช่วยให้รัฐบาลมีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการ บริหารจัดการปริมาณข้าวในประเทศ

ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2569 สต็อกข้าวที่รัฐบาลถือครองอยู่ที่ระดับสูงเป็นประวัติการณ์ 39.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 5% จากปีก่อน และสูงกว่าข้อกำหนดปริมาณสำรองขั้นต่ำที่ 13.5 ล้านตัน อย่างมาก เนื่องจาก สต็อกยังอยู่สูงกว่าระดับขั้นต่ำมาก รัฐบาลจึงยังมีศักยภาพที่จะระบายข้าวเพิ่มเติมเข้าสู่ตลาด หากราคาข้าวใน ประเทศปรับตัวสูงขึ้น

โครงการจำหน่ายข้าวในตลาดเปิดของรัฐบาล หรือ Open Market Sale Scheme (OMSS) มีแนวโน้มที่จะยังเป็นกลไกสำคัญในการบริหารสต็อกส่วนเกิน โดยองค์การอาหารแห่งชาติ (Food Corporation of India (FCI)) ได้ใช้การประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และการจัดส่งข้าวโดยเฉพาะ เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวในตลาดภายในประเทศ

นโยบาย OMSS ปี 2569/70 ยังเปิดทางให้จำหน่ายข้าวแก่โรงงานผลิตเอทานอลในราคา 2,320 รูปีต่อควินทัล จนถึงวันที่ 31 ตุลาคม และจะเพิ่มราคาสำรองเป็น 2,390 รูปีต่อควินทัล ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน นอกจากนี้ รัฐบาลยังอนุมัติการจัดสรรข้าวจาก FCI จำนวน 230,000 ตัน เพื่อใช้ในการผลิตเอทานอล ซึ่งจะเป็นช่องทางเพิ่มเติมในการระบายข้าวส่วนเกินของรัฐบาล และช่วยป้องกันไม่ให้สต็อกสะสมเพิ่มขึ้นมากเกินไปก่อนเริ่มฤดูรับซื้อข้าวใหม่

ขณะที่สต็อกข้าวของภาคเอกชนฟื้นตัวอย่างรวดเร็วตั้งแต่เดือนมิถุนายน โดยเพิ่มจาก 10.7 ล้านตันในเดือนมิถุนายน เป็น 14.1 ล้านตันในเดือนกรกฎาคม และ 14.2 ล้านตันในเดือนสิงหาคม หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 33% ภายในเวลาเพียงสองเดือน การเพิ่มขึ้นดังกล่าวสะท้อนว่าโรงสีและผู้ค้ากลับมาสะสมสต็อกอีกครั้งหลังสิ้นสุดฤดูรับซื้อข้าว และบ่งชี้ว่าผู้ประกอบการในตลาดมองว่าปริมาณข้าวยังมีเพียงพอที่จะรองรับการถือครองสต็อกเพื่อดำเนินธุรกิจในระดับที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของสต็อกภาคเอกชนอาจจำกัดโอกาสที่ราคาข้าวในประเทศจะปรับตัวสูงขึ้น หากความต้องการส่งออกไม่เพิ่มขึ้น หรือไม่มีภาวะขาดแคลนข้าวบางสายพันธุ์

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งคือ ความแตกต่างระหว่างปริมาณข้าวโดยรวมกับปริมาณข้าวในบางพื้นที่หรือบางคุณภาพ โดยราคาข้าวในรัฐทมิฬนาฑูเพิ่มขึ้นประมาณ 5-15 รูปีต่อกิโลกรัมในเดือนกรกฎาคม ซึ่งผู้ค้าระบุว่าสาเหตุหลักมาจากการขาดแคลนข้าวคุณภาพดี เช่น Bapatla Ponni และ Karnataka Ponni จากรัฐอานธรประเทศ เติลังคานา และกัณณกะ โดยมีปัจจัยจากพื้นที่เพาะปลูกที่ลดลง ปริมาณข้าวเข้าสู่ตลาดที่ลดลง และความต้องการส่งออก

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนลักษณะสำคัญของตลาดข้าวอินเดียว่า แม้สต็อกข้าวในระดับประเทศจะอยู่ในระดับสูง แต่ข้าวบางสายพันธุ์หรือบางพื้นที่อาจยังเผชิญภาวะตึงตัวได้ ดังนั้น ภาพรวมของสต็อกจึงเป็นปัจจัย เป็นกลางถึงกดดันราคา สำหรับข้าวทั่วไป ขณะที่ข้าวพรีเมียมหรือข้าวเฉพาะพื้นที่ยังสามารถซื้อขายในราคาสูงกว่าได้ หากปริมาณข้าวเข้าสู่ตลาดไม่เพียงพอ

โดยรวมแล้ว ดุลข้าวของอินเดียยังคงอยู่ในระดับเพียงพอ โดยมีสต็อกข้าวของรัฐบาล 39.8 ล้านตัน สต็อกภาคเอกชน 14.2 ล้านตัน และประมาณการสต็อกคงเหลือของ USDA ที่ 54 ล้านตัน ทำให้ในระยะใกล้มีแนวโน้มว่า จะยังไม่เกิดภาวะขาดแคลนข้าวในภาพรวม

ดังนั้น การเคลื่อนไหวของราคาข้าวในระยะต่อไปมีแนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับ ชนิดและคุณภาพของข้าว พื้นที่ผลิต ความต้องการส่งออก และปัจจัยด้านโลจิสติกส์มากขึ้น ขณะที่การระบายสต็อกของรัฐบาลผ่านโครงการ OMSS และการนำข้าวไปผลิตเอทานอลน่าจะช่วยจำกัดการสะสมสต็อกส่วนเกินและลดแรงกดดันต่อราคาข้าวในภาพรวม

สำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างข้อมูลจากกระทรวงเกษตรอินเดียว่า การเพาะปลูกข้าวของอินเดียมีความคืบหน้าล่าช้ากว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน ท่ามกลางปริมาณฝนในฤดูมรสุมที่ต่ำกว่าปกติ ส่งผลให้เกิดความกังวลต่อแนวโน้มผลผลิตข้าวของอินเดียในปีการผลิต 2569/70

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรอินเดียระบุว่า ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2569 มีการเพาะปลูกข้าวแล้วบนพื้นที่ 40.51 ล้านเฮกตาร์ ลดลง 3.2% จาก 41.83 ล้านเฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีก่อน การลดลงของพื้นที่เพาะปลูก

เกิดขึ้นในช่วงที่ปริมาณฝนสะสมในฤดูมรสุมระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2569 อยู่ที่ 13% ต่ำกว่าค่าปกติ ตามข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (India Meteorological Department: IMD)

โดยปกติแล้ว การเพาะปลูกข้าวของอินเดียจะเริ่มขึ้นในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม มีพื้นที่เพาะปลูกสูงสุดในเดือนกรกฎาคม และเริ่มเก็บเกี่ยวตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกันยายน เนื่องจากช่วงเวลาหลักของการเพาะปลูกได้ผ่านพ้นไปเกือบทั้งหมดแล้ว พื้นที่เพาะปลูกที่ลดลงจึงอาจเป็นปัจจัยสำคัญในการประเมินขนาดผลผลิตข้าวที่จะออกสู่ตลาดในฤดูการผลิตที่จะถึงนี้ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตขั้นสุดท้ายยังขึ้นอยู่กับผลผลิตต่อไร่และสภาพอากาศในช่วงที่เหลือของฤดูเพาะปลูกด้วย

สำหรับตลาดข้าวโลก พัฒนาการดังกล่าวมีความสำคัญ เนื่องจากอินเดียยังคงเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก อย่างไรก็ตามการลดลงของพื้นที่เพาะปลูก 3.2% ไม่ได้หมายความว่าผลผลิตข้าวจะลดลงในสัดส่วนเดียวกัน เนื่องจากผลผลิตต่อพื้นที่ยังขึ้นอยู่กับปริมาณฝนและสภาพของต้นข้าวในช่วงที่เหลือของฤดูเพาะปลูกเป็นสำคัญ

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (India Meteorological Department: IMD) รายงานว่า อินเดียมีแนวโน้มเผชิญฤดูมรสุมที่อ่อนกำลังลงมากที่สุดในรอบเกือบ 2 ทศวรรษ โดยคาดว่าปริมาณฝนตลอดฤดูมรสุมระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน 2569 จะอยู่ที่ประมาณ 15% ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระยะยาว

หากปริมาณฝนอยู่ที่ประมาณ 85% ของระดับปกติ จะทำให้ปี 2569 เป็นปีที่อินเดียมีฤดูมรสุมอ่อนกำลังลงมากที่สุดนับตั้งแต่ปี 2552 ซึ่งสร้างความกังวลต่อผลผลิตทางการเกษตร ราคาสินค้าอาหาร และรายได้ของประชากรในชนบท เนื่องจากฤดูมรสุมเป็นแหล่งน้ำฝนประมาณ 70% ของปริมาณน้ำฝนทั้งปีของอินเดีย และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาคการเกษตร

เจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (IMD) ระบุว่า การทวีความรุนแรงขึ้นของปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังส่งผลกระทบต่อปริมาณฝนในช่วงฤดูมรสุม และอาจส่งผลกระทบมากขึ้นในเดือนกันยายน โดยอินเดียอาจเผชิญภาวะฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในระดับเลขสองหลักอีกครั้ง

การคาดการณ์ว่าปริมาณฝนจะต่ำกว่าค่าเฉลี่ยตลอดฤดูกาล 15% สูงกว่าตัวเลขขาดดุล 8% ที่ระบุไว้ในประมาณการเบื้องต้นของ IMD เกือบ 2 เท่า โดยคาดว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ของอินเดีย ยกเว้นบางรัฐทางภาคตะวันออก จะมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในเดือนกันยายน ซึ่งจะทำให้ภาวะฝนทั้งช่วงสะสมตลอดฤดูกาลรุนแรงขึ้น ทั้งนี้ IMD คาดว่าจะเผยแพร่ประมาณการปริมาณฝนอย่างเป็นทางการสำหรับเดือนกันยายนในช่วงปลายเดือนสิงหาคม

นับตั้งแต่เริ่มฤดูมรสุมเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน อินเดียได้รับปริมาณฝน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 13% โดยเดือนมิถุนายนมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึง 35.4% ขณะที่เดือนกรกฎาคมช่วยบรรเทาสถานการณ์ได้ชั่วคราว โดยมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าเฉลี่ย 1% อย่างไรก็ตาม ปริมาณฝนกลับอ่อนกำลังลงอีกครั้งในเดือนสิงหาคม และขณะนี้อยู่ที่ประมาณ 15% ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ปริมาณฝนที่ต่ำกว่าปกติอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตพืชฤดูร้อนหรือพืชฤดูคาริฟ (kharif crops) เช่น ฝ้าย ถั่วเหลือง ข้าวโพด และพืชตระกูลถั่ว โดยเฉพาะหากปริมาณฝนในเดือนกันยายนยังไม่เพียงพอในช่วงสำคัญของการเจริญเติบโตและการสุกแก่ของพืช นอกจากนี้ ปริมาณฝนที่น้อยยังอาจทำให้ความชื้นในดินลดลง ซึ่งจะส่งผลต่อพืชฤดูหนาว เช่น ข้าวสาลีและเรพซิด

ฤดูมรสุมอาจเริ่มถอนตัวออกจากพื้นที่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียเร็วกว่าปกติไม่กี่วันในเดือนกันยายน หากไม่มีระบบสภาพอากาศใหม่ก่อตัวขึ้น โดยปกติ การถอนตัวของมรสุมจะเริ่มจากพื้นที่ทางตะวันตกเฉียง

เหนือของประเทศประมาณวันที่ 17 กันยายน และเคลื่อนตัวออกจากพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศจนถึงช่วงกลางเดือน ตุลาคม

การทวีความรุนแรงขึ้นของเอลนีโญ ยังเพิ่มความกังวลต่อสถานการณ์ โดยเอลนีโญเป็นปรากฏการณ์ ภูมิอากาศที่มีลักษณะอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตร้อนตอนกลางและตะวันออกสูงกว่าปกติ ซึ่ง สามารถรบกวนรูปแบบสภาพอากาศทั่วโลก และทำให้ปริมาณฝนในอินเดียและบางพื้นที่ของเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ลดลง อินเดียมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงหลายปีที่เกิดเอลนีโญ และบางเหตุการณ์นำไปสู่ภัยแล้งรุนแรง ความเสียหายต่อผลผลิต และการจำกัดการส่งออกธัญพืช

สำหรับตลาดสินค้าเกษตรและตลาดข้าว ผลกระทบจะขึ้นอยู่กับปริมาณฝนในเดือนกันยายนและขนาด ผลผลิตพืชการปีในท้ายที่สุดเป็นสำคัญ แม้ปริมาณฝนที่ลดลงอาจทำให้ผลผลิตลดลงและอุปทานตึงตัวขึ้น แต่สต็อก ข้าวของรัฐบาลอินเดียที่อยู่ในระดับสูงยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยรองรับและลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนอุปทานใน ระยะสั้น อย่างไรก็ตาม หากผลผลิตลดลงอย่างต่อเนื่องในระยะยาว อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณข้าวส่วนเกินที่สามารถ ส่งออกได้ของอินเดีย และท้ายที่สุดอาจส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวโลก

ที่มา *Oryza.com*

ปากีสถาน

สำนักข่าว Associated Press of Pakistan (APP) รายงานโดยอ้างข้อมูลสถิติการค้าล่าสุดจากสำนักงาน ศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China: GACC) ว่า การส่งออกข้าวของปากีสถานไปยังจีนในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยมี มูลค่า 122.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นถึง 200.49% เมื่อเทียบกับมูลค่า 40.93 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วง เดียวกันของปี 2568

ในด้านปริมาณ ปากีสถานส่งออกข้าวไปจีนรวม 360,887 ตัน เพิ่มขึ้น 265.55% จาก 98,723 ตัน ในช่วง เดือนมกราคม-กรกฎาคม 2568 สะท้อนให้เห็นถึงการขยายตัวอย่างรวดเร็วของปากีสถานในฐานะหนึ่งในแหล่ง จัดหาข้าวรายสำคัญของตลาดจีน

โครงสร้างการส่งออกครอบคลุมทั้งข้าวเต็มเมล็ดและข้าวหักสำหรับภาคอุตสาหกรรม โดย ข้าวขาวเมล็ด ยาวที่สีหรือขัดสีแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน (Semi or Wholly Milled Long-Grain Rice) พิกัด HS 1006.3020 ยังคงเป็นสินค้าหลัก สร้างรายได้ 58.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือมากกว่า 47% ของมูลค่าการส่งออกข้าวทั้งหมด จากปริมาณส่งออก 157,329 ตัน เพิ่มขึ้น 76.48% เมื่อเทียบกับปีก่อน

ขณะที่ ข้าวหักเมล็ดยาว (Long-Grain Broken Rice) พิกัด HS 1006.4020 เป็นกลุ่มที่ขยายตัวรวดเร็ว ที่สุด โดยเพิ่มขึ้น 607.89% มีมูลค่า 41.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากปริมาณ 130,110 ตัน ส่วนข้าวหักเมล็ดสั้นและ เมล็ดกลาง (Short and Medium-Grain Broken Rice) พิกัด HS 1006.4080 เพิ่มขึ้นถึง 988.07% มีมูลค่า 23.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากปริมาณ 73,448 ตัน

เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ปลายทาง มณฑลกว่างตุง (Guangdong) เป็นตลาดปลายทางสำคัญที่สุดของข้าว ปากีสถานในจีน โดยนำเข้าข้าวจากปากีสถานมูลค่า 41.64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเกือบ 34% ของการส่งออกข้าว ปากีสถานไปจีนทั้งหมด รองลงมาคือ กรุงปักกิ่ง (Beijing) มูลค่า 37.57 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 30.55% และ

มณฑลเจียงซี (Jiangxi) มูลค่า 18.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 15.30% ขณะที่มณฑลเจียงซู (Jiangsu) มีมูลค่านำเข้า 8.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันการส่งออกไปยังมณฑลทางตอนใต้ของจีน ได้แก่ การเดินทางไปเจรจาการค้าของคณะผู้แทนระดับสูงจากสมาคมผู้ส่งออกข้าวปากีสถาน (Rice Exporters Association) ไปยังนครกวางโจว รวมถึงการจัดสัมมนาออนไลน์หลายครั้ง โดยได้รับการประสานงานจากที่ปรึกษาฝ่ายพาณิชย์และการค้าของปากีสถานประจำกวางโจว คณะผู้แทนได้เข้าร่วมกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business-to-Business: B2B) กับผู้นำเข้าธัญพืช ผู้จัดการหน่วย และกลุ่มบริษัทแปรรูปอาหารรายใหญ่ของจีน ส่งผลให้สามารถเปิดช่องทางการเข้าสู่ตลาดโดยตรงและบรรลุข้อตกลงด้านการจัดส่งข้าวหลายรายการ ซึ่งช่วยเพิ่มปริมาณการส่งมอบผ่านท่าเรือในมณฑลกวางตุ้ง

นายมุฮัมหมัด อิมราน (Muhammad Imran) ที่ปรึกษาฝ่ายการค้าและการลงทุนประจำสถานกงสุลปากีสถาน ณ นครกวางโจว กล่าวว่า ข้าวได้กลายเป็นสินค้าหลักในการค้าระหว่างสองประเทศ เนื่องจากปากีสถานมีข้อได้เปรียบด้านราคาที่แข่งขันได้ คุณภาพการสีที่ดี และความต้องการใช้ข้าวที่เพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและอาหารสัตว์ของจีน

ทั้งนี้ เขาเห็นว่าปากีสถานยังสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกได้อีก โดยปรับจากการส่งออกสินค้าเกษตรในรูปวัตถุดิบปริมาณมาก ไปสู่ข้าวบรรจุภัณฑ์และข้าวบาสมาดิ (Basmati Rice) ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงการลงทุนในกิจการร่วมค้าเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ และใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีจีน-ปากีสถาน (China-Pakistan Free Trade Agreement) เพื่อพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาระยะยาวที่ตอบสนองความต้องการของตลาดจีนตอนใต้โดยตรง

ขณะที่สำนักข่าว Arab News รายงานว่า ปากีสถานคาดว่าจะส่งออกข้าวลูกผสมไปจีนแต่ละระดับสูงเป็นประจำปี หนึ่งล้านตัน หลังคู่แข่งจากอินเดียเผชิญข้อจำกัดทางการค้า

ทั้งนี้ ปากีสถานคาดว่าจะส่งออกข้าวลูกผสมที่ไม่ใช่บาสมาดิ (Hybrid Non-Basmati Rice) ไปยังจีนได้ประมาณ 600,000 ตันในปีนี้ โดยผู้ส่งออกข้าวระบุว่า การที่จีนกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Barriers: NTBs) ต่อผู้ส่งออกข้าวอินเดียบางรายจากประเด็นด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดและปัญหาสารตกค้างจากปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตร ได้เปิดโอกาสให้ปากีสถานเข้ามาเติมเต็มช่องว่างด้านอุปทานในตลาดจีน

ปากีสถานเป็นหนึ่งในประเทศผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญของโลก โดยในปีที่ผ่านมา ปากีสถานส่งออกข้าวเกือบ 6 ล้านตัน มูลค่ากว่า 3.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามข้อมูลของสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน (Rice Exporters Association of Pakistan: REAP) ขณะที่จีนเป็นตลาดสำคัญสำหรับข้าวที่ไม่ใช่บาสมาดิของปากีสถาน เนื่องจากปากีสถานมีการเพาะปลูกข้าวลูกผสมที่ใช้เมล็ดพันธุ์ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากจีน

ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ปากีสถานระบุว่า จีนมีการนำเข้าข้าวรวม 5 ล้านตัน ในปีงบประมาณ 2568/69 มูลค่า 2,199 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปากีสถานส่งออกข้าวไปยังจีนจำนวน 456,359 ตัน มูลค่า 162 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

นายจาเวด จิลลानी (Javed Jillani) รองประธานอาวุโสของ REAP กล่าวว่า เมื่อไม่นานมานี้จีนได้กำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีและข้อจำกัดต่อผู้ส่งออกข้าวอินเดียบางราย เนื่องจากประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด รวมถึงปัญหาสารตกค้างจากปุ๋ยและสารกำจัดศัตรูพืช ซึ่งส่งผลให้เกิดช่องว่างด้านอุปทานในตลาดจีน และเป็นโอกาสที่ผู้ส่งออกปากีสถานจะเข้ามาทดแทน

จิตลานีกกล่าวว่า การทำสัญญาซื้อขายใหม่และความต้องการข้าวจากจีนที่เพิ่มขึ้น จะช่วยให้ปากีสถานสามารถส่งออกข้าวได้มากกว่า 500,000–600,000 ตันภายในเดือนธันวาคม และอาจทำให้มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้นและระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์

ก่อนหน้านี้ Al Jazeera รายงานว่า เมื่อวันที่ 17 เมษายน จีนได้เพิกถอนใบอนุญาตนำเข้าของผู้ส่งออกข้าวอินเดีย 3 ราย หลังจากศุลกากรจีนปฏิเสธสินค้าข้าวที่ส่งออกไป โดยอ้างว่าตรวจพบสารหรือสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม (Genetically Modified Organisms: GMOs)

จิตลานีระบุเพิ่มเติมว่า เมื่อเดือนที่ผ่านมา คณะผู้แทนจาก REAP ของปากีสถานได้เดินทางเยือนจีนเพื่อสำรวจโอกาสในการเพิ่มการส่งออกข้าวไปยังตลาดจีน โดยในการเจรจาธุรกิจระหว่างภาคเอกชน (Business-to-Business: B2B) กับผู้นำเข้ารายใหญ่ กลุ่มธุรกิจรัฐวิสาหกิจ และหอการค้าของจีน คณะผู้แทนสามารถบรรลุคำสั่งซื้อและข้อตกลงส่งออกข้าวรวม 60,000 ตัน

หนังสือพิมพ์ The News ของปากีสถานรายงานโดยอ้างข้อมูลจาก REAP ว่า ปากีสถานมีศักยภาพในการส่งออกข้าวลูกผสมไปยังจีนได้สูงถึง 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ท่ามกลางการค้าข้าวระหว่างจีนกับอินเดียที่ลดลง

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ปากีสถานรายหนึ่ง ซึ่งให้ข้อมูลโดยไม่เปิดเผยชื่อกับ Arab News กล่าวว่า การส่งออกข้าวของปากีสถานไปจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจริง แต่ตัวเลข 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่สื่อท้องถิ่นรายงานนั้นยังถือว่าไม่สมเหตุสมผล เนื่องจากจีนยังนำเข้าข้าวจากหลายประเทศ เช่น เวียดนาม ไทย และกัมพูชา ดังนั้น การจำกัดการส่งออกจากอินเดียจึงไม่น่าจะทำให้จีนมีความต้องการนำเข้าข้าวจากปากีสถานเพิ่มขึ้นถึงมูลค่า 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ปากีสถานกำลังพยายามเพิ่มการส่งออกด้วยการนำเสนอข้าวที่มีคุณภาพดีขึ้นและมีราคาที่สามารถแข่งขันได้

นายชาห์ซาด อาลี มาลิก (Shahzad Ali Malik) ประธานผู้ก่อตั้ง REAP กล่าวว่า ปากีสถานมีศักยภาพในการส่งออกข้าวไปจีนมูลค่า 400–500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปากีสถานมีข้อได้เปรียบเหนือประเทศอื่น เนื่องจากสามารถผลิตข้าวลูกผสมที่เป็นที่ต้องการของตลาดจีนได้

มาลิกระบุว่า ประมาณ 60% ของพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่ไม่ใช่바สมชาติของปากีสถานเป็นข้าวลูกผสม เนื่องจากปากีสถานนำเข้าเมล็ดพันธุ์จากจีน ทำให้สามารถผลิตข้าวสายพันธุ์ที่สอดคล้องกับความต้องการบริโภคของตลาดจีนได้

ทั้งนี้ มาลิกย้ำว่า ปากีสถานมีข้าวส่วนเกินเพียงพอสำหรับการส่งออกไปจีน แต่การเพิ่มการส่งออกอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการจัดทำกรอบสัญญาการค้ากับผู้นำเข้าจีน การยกระดับคุณภาพเมล็ดพันธุ์และระบบการรับรอง รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยอาหารและสารตกค้างจากสารกำจัดศัตรูพืชของจีนอย่างเคร่งครัด

ที่มา *Oryza.com*

บังคลาเทศ

ภาวะราคาข้าวในประเทศยังคงอยู่ในระดับสูง แม้ว่าประเทศจะมีข้าวสำรองในระดับมากและมีปริมาณอุปทานเพียงพอ โดยสต็อกข้าวของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเป็นมากกว่า 2 ล้านตัน ขณะที่การนำเข้าข้าวยังช่วยให้มีปริมาณข้าวเพียงพอในตลาด อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคยังไม่เห็นการปรับลดลงของราคาข้าวเปลือก โดยข้าวหลายชนิดยังคงจำหน่ายในราคาสูง

ตามรายงานของ TBS News ระบุว่า บังกลาเทศกลายเป็นประเทศที่มีผลผลิตข้าวต่อพื้นที่สูงที่สุดในเอเชียใต้ โดยผลผลิตข้าวเปลือกอยู่ที่ประมาณ 5.3 ตันต่อเฮกตาร์ในปี 2567 สูงกว่าอินเดีย ปากีสถาน และเนปาล

อย่างไรก็ตาม ผลผลิตต่อพื้นที่ของบังกลาเทศยังต่ำกว่าประเทศผู้ผลิตข้าวชั้นนำ เช่น จีน สหรัฐฯ และออสเตรเลีย โดยข้อจำกัดสำคัญในปัจจุบันไม่ได้อยู่ที่การขาดแคลนเทคโนโลยีมากนัก แต่อยู่ที่การนำเทคโนโลยีไปใช้ในภาคการผลิต เนื่องจากยังมีความเชื่อมโยงที่ไม่แข็งแกร่งระหว่างงานวิจัย บริการส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกร ประกอบกับการจัดการปุ๋ยและน้ำที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรที่ยังอยู่ในระดับจำกัด

ประเทศยังเผชิญแรงกดดันต่อทรัพยากรน้ำใต้ดินเพิ่มขึ้นจากการเพาะปลูกข้าว Boro ซึ่งต้องพึ่งพาการชลประทานในระดับสูง ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้บังกลาเทศจะผลิตข้าวได้ประมาณ 41.9 ล้านตันในปีงบประมาณ 2568 แต่ยังต้องนำเข้าข้าวถึง 1.44 ล้านตัน หลังเกิดน้ำท่วมสร้างความเสียหายต่อผลผลิตภายในประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางของสถานะการพึ่งพาตนเองด้านข้าวของประเทศ

ดังนั้น การยกระดับการผลิตในระยะต่อไปมีแนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับ การเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่และประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร โดยให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการจัดการฟาร์ม การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดผลจริง การส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร การพัฒนาพันธุ์ข้าวที่สามารถรับมือกับสภาพภูมิอากาศได้ดีขึ้น ตลอดจนการใช้ปุ๋ยและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตามรายงานของสำนักข่าว New Age ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าข้าวของบังกลาเทศลดลง 22.5% เหลือ 528.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปีงบประมาณ 2568/69 (2025/26) เนื่องจากผลผลิตข้าวภายในประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประเทศลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ

การลดลงของค่าใช้จ่ายในการนำเข้าข้าวเกิดขึ้นท่ามกลางการเพิ่มขึ้นของผลผลิตภายในประเทศ ซึ่งช่วยให้ปริมาณข้าวในตลาดเพิ่มขึ้นและลดความจำเป็นในการนำเข้าข้าวในปริมาณมาก โดยปกติแล้ว บังกลาเทศจะเพิ่มการนำเข้าข้าวเมื่อผลผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการ หรือเมื่อราคาข้าวในประเทศอยู่ภายใต้แรงกดดัน

ความต้องการนำเข้าที่ลดลงสะท้อนว่า ผลผลิตภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการบริโภคภายในประเทศได้ในสัดส่วนที่สูงขึ้นในช่วงปีดังกล่าว และยังบ่งชี้ว่าหากผลผลิตและปริมาณข้าวภายในประเทศยังคงอยู่ในระดับเพียงพอ ความต้องการนำเข้าข้าวของบังกลาเทศอาจยังคงอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำต่อไป

สำหรับตลาดข้าวระหว่างประเทศ ความต้องการนำเข้าที่ลดลงของบังกลาเทศอาจส่งผลให้บทบาทของประเทศในฐานะผู้ซื้อข้าวในตลาดโลกลดลง โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาที่เกิดผลผลิตภายในประเทศประสบปัญหา หรือราคาข้าวในประเทศปรับตัวสูงขึ้นจนทำให้รัฐบาลและภาคเอกชนต้องเพิ่มการนำเข้าข้าวในปริมาณมาก

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง ความสำคัญที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตภายในประเทศต่อการกำหนดความต้องการนำเข้าข้าวของบังกลาเทศ รวมถึงบทบาทของปัจจัยด้านอุปทานภายในประเทศที่มีต่อการค้าข้าวในภูมิภาค

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2025/26 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568-31 สิงหาคม 2569) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2568 – 11 สิงหาคม 2569 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,512,303 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,508,614 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 210,412 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 17.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 178,560 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,301,891 ตัน ลดลงประมาณ 2.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,330,053 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 393,217 ตัน ลดลงประมาณ 18.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 483,222 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 11 สิงหาคม 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 24,115 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 - 11 สิงหาคม 2569 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 237,649 ตัน เนเธอร์แลนด์ 222,378 ตัน อิตาลี 204,544 ตัน สเปน 188,380 ตัน เยอรมนี 113,952 ตัน โปแลนด์ 112,266 ตัน โปรตุเกส 102,266 ตัน เบลเยียม 84,378 ตัน สาธารณรัฐเชค 47,556 ตัน บัลแกเรีย 36,961 ตัน สวีเดน 36,714 ตัน สโลวาเกีย 23,238 ตัน ลิทัวเนีย 17,207 ตัน เดนมาร์ก 14,409 ตัน กรีซ 11,862 ตัน ไอร์แลนด์ 11,329 ตัน ฮังการี 9,453 ตัน โรมาเนีย 9,141 ตัน ฟินแลนด์ 7,162 ตัน ไชปรัส 7,080 ตัน ออสเตรีย 6,175 ตัน ตัน มอลต้า 3,573 ตัน ลัตเวีย 1,898 ตัน เอสโตเนีย 1,027 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

กานา

ตามรายงานของ Business & Financial Times (BFT) Online กานากำลังพิจารณายกเลิกข้อจำกัดการส่งออกธัญพืช โดยเฉพาะข้าว หลังประเทศมีปริมาณข้าวส่วนเกินเพิ่มขึ้น โดยมีรายงานว่าข้าวมากกว่า 70,000 ตัน ถูกเก็บอยู่ในคลังสินค้า การพิจารณาดังกล่าวเกิดขึ้นในขณะที่เกษตรกรและผู้ค้าประสบปัญหาในการหาผู้ซื้อ ขณะที่พื้นที่จัดเก็บข้าวเริ่มเผชิญแรงกดดันจากปริมาณสต็อกที่เพิ่มขึ้น

ข้อจำกัดการส่งออกดังกล่าวเริ่มบังคับใช้ในปี 2567 ท่ามกลางความกังวลเกี่ยวกับปริมาณอาหารภายในประเทศ หลังเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง โดยครอบคลุม ข้าว ข้าวโพด และถั่วเหลือง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่กังวลเรื่องอุปทานไม่เพียงพอ มาเป็นภาวะสต็อกส่วนเกินและความสามารถในการดูดซับผลผลิตของตลาดภายในประเทศที่อ่อนแอลง

กลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเรียกร้องให้ผ่อนคลายข้อจำกัดดังกล่าว โดยเห็นว่าการเปิดโอกาสให้เข้าถึงตลาดในภูมิภาคจะช่วยให้เกษตรกรสามารถระบายสต็อกและเพิ่มผลตอบแทนได้ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้ใช้ระบบโควตาการส่งออก เพื่อเปิดทางให้สามารถส่งออกได้ ขณะเดียวกันยังคงมีมาตรการคุ้มครองปริมาณข้าวสำหรับการบริโภคภายในประเทศ

สำหรับตลาดข้าว การยกเลิกข้อจำกัดดังกล่าวอาจทำให้มีข้าวจากกานาเข้าสู่ตลาดประเทศเพื่อนบ้านในแอฟริกาตะวันตกเพิ่มขึ้น และช่วยลดแรงกดดันจากปริมาณสต็อกข้าวภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ปริมาณข้าวส่วนเกิน 70,000 ตัน ถือว่าอยู่ในระดับค่อนข้างเล็กเมื่อเทียบกับปริมาณการค้าข้าวในตลาดโลก ดังนั้น พัฒนาการดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญมากกว่าในระดับตลาดภายในประเทศกานาและตลาดข้าวในภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

รายงานความคืบหน้าการเพาะปลูกของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Crop Progress Report) ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ และรายงานโดย TalkBusiness.Net ระบุว่า การเก็บเกี่ยวข้าวปี 2569 ในรัฐอาร์คันซอของสหรัฐฯ ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว โดยเก็บเกี่ยวพื้นที่เพาะปลูกข้าวไปแล้ว 7% ทั้งนี้ อัตราการเก็บเกี่ยวดังกล่าวเร็วกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่อยู่ที่ 4% และสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปีที่ 3%

สภาพอากาศที่ร้อนและแห้งกว่าปกติในพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำอาร์คันซอ (Arkansas Delta) เอื้อให้เกษตรกรสามารถเริ่มดำเนินการเก็บเกี่ยวได้เร็วกว่าปกติ อย่างไรก็ตาม สภาพอากาศที่แห้งแล้งยังสร้างความท้าทายให้แก่เกษตรกรบางส่วน โดยต้องใช้น้ำหล่อเลี้ยงแปลงนาเพื่อรักษาความชื้นในดินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและปกป้องผลผลิตจนกว่าจะถึงช่วงเก็บเกี่ยว

คาดว่าจะการเก็บเกี่ยวข้าวจะเร่งตัวขึ้นอย่างมากในช่วงไม่กี่วันข้างหน้า โดยนักวิชาการด้านพืชไร่จากมหาวิทยาลัยอาร์คันซอระบุว่า กิจกรรมการเก็บเกี่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปลายสัปดาห์ ทั้งนี้ ความเร็วในการเก็บเกี่ยวจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศเป็นสำคัญ

สำหรับแนวโน้มในระยะใกล้ สภาพอากาศยังเอื้อต่อการเก็บเกี่ยว โดยคาดว่าจะยังคงร้อนและแห้งแล้งต่อเนื่องในพื้นที่ดังกล่าว ขณะที่สำนักงานอุตุนิยมวิทยาแห่งชาติสหรัฐฯ (National Weather Service) คาดการณ์ว่า พื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำจะมีโอกาสเกิดฝนตกเพียงเล็กน้อยในบางพื้นที่ในช่วงสัปดาห์ข้างหน้า ซึ่งน่าจะช่วยให้เกษตรกรสามารถเร่งการเก็บเกี่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

รัฐอาร์คันซอเป็น รัฐผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ ดังนั้น ความคืบหน้าในการเก็บเกี่ยวที่รวดเร็วกว่าปกติจึงถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญสำหรับตลาดข้าวสหรัฐฯ การเริ่มต้นเก็บเกี่ยวที่รวดเร็วกว่านี้จะช่วยให้ข้าวฤดูใหม่เข้าสู่ตลาดได้เร็วขึ้น แต่ผลกระทบของสภาพอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งต่อผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และผลผลิตรวมจะเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นเมื่อการเก็บเกี่ยวดำเนินไป

นอกจากนี้ การเก็บเกี่ยวข้าวโพดในรัฐอาร์คันซอก็ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยเก็บเกี่ยวแล้ว 21% ของพื้นที่เพาะปลูก เทียบกับ 16% ในช่วงเดียวกันของปีก่อน และค่าเฉลี่ย 5 ปีที่ 9%

ที่มา Oryza.com

บราซิล

มีรายงานว่า ตลาดข้าวบราซิลกำลังหันไปพึ่งตลาดต่างประเทศ ท่ามกลางคาดการณ์ราคาข้าวจะปรับตัวสูงขึ้น โดยผู้ผลิตได้ชะลอการจำหน่ายข้าวในสต็อก เพราะคาดว่าราคาจะปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้การซื้อขายข้าวในตลาดสปอตลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่คาดว่าจะมีการพึ่งพาข้าวนำเข้าเพิ่มขึ้น ซึ่งสวนทางกับการส่งออกที่ลดลงในเดือนกรกฎาคม

ทั้งนี้ ตลาดข้าวของบราซิลกำลังเผชิญภาวะอุปทานภายในประเทศตึงตัว เนื่องจากผู้ผลิตและผู้ส่งออกชะลอการนำข้าวในสต็อกออกมาจำหน่าย โดยคาดว่าราคาจะปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้การซื้อขายในตลาดสปอตลดลง และผู้ซื้อหันไปพึ่งพาข้าวสารนำเข้ามากขึ้นเพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศ ขณะที่การส่งออกลดลงในเดือนกรกฎาคม สวนทางกับการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนสัญญาณที่ชัดเจนของตลาดข้าวบราซิลว่า ปริมาณข้าวที่มีอยู่ในตลาดภายในประเทศกำลังตึงตัว ผู้ขายมีความระมัดระวังในการจำหน่าย ขณะที่ผู้ซื้อหันไปหาแหล่งจัดหาจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ผู้ประกอบการในตลาดระบุว่า ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันสถานการณ์ดังกล่าวคือ การคาดการณ์ทิศทางราคาโดยราคาข้าวขาวเมล็ดยาวของบราซิลยืนเหนือระดับ 500 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาตั้งแต่เดือนมีนาคม และปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ต้นเดือนกรกฎาคม

ผู้ผลิตและผู้ส่งออกคาดว่าราคาอาจปรับตัวสูงขึ้นอีกในระยะอันใกล้ จึงเลือกชะลอการขายข้าวในสต็อกแทนที่จะเร่งจำหน่ายในตลาดสเปค ส่งผลให้สภาพคล่องของตลาดภายในประเทศลดลง หรือมีปริมาณข้าวที่พร้อมจำหน่ายให้ผู้ซื้อน้อยลง

ขณะเดียวกัน ผู้ซื้อจึงต้องมองหาแหล่งจัดหาข้าวจากตลาดอื่นเพื่อให้มีข้าวเพียงพอต่อความต้องการ โดยข้อมูลจากกระทรวงการค้าต่างประเทศของบราซิลระบุว่า การส่งออกข้าวสารในเดือนกรกฎาคมลดลง 45% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่รายได้จากการส่งออกลดลงมากถึง 50% สะท้อนว่าราคาที่อ่อนตัวและการแข่งขันที่ลดลงส่งผลต่อตลาดส่งออก

ในทางกลับกัน การนำเข้าข้าวในเดือนกรกฎาคมเพิ่มขึ้นมากกว่า 11% เมื่อเทียบกับปีก่อน สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่า บราซิลกำลังพึ่งพาข้าวจากต่างประเทศมากขึ้นเพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศ ขณะที่ปริมาณข้าวที่มีอยู่ในตลาดภายในประเทศยังคงตึงตัวจากการที่ผู้ผลิตและผู้ส่งออกชะลอการจำหน่ายข้าวในสต็อก โดยคาดหวังว่าราคาจะปรับตัวสูงขึ้นต่อไป

ที่มา *Oryza.com*

